

ELŐFIZETÉS

ÉVI SZÁMAK:
Egy évre 24 tomonc.
Egy hónapra 2 tomonc.

HELYI ELŐFIZETÉS:
Egy évre 24 tomonc.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

ELŐFIZETÉSEK:
A havi díj postai és egyenlő 20 Ft,
minden levelezésért 10 Ft-ért.

Nyitdíj száma 40 Ft-ért

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 397.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
Községi főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad. 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, december 29.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vendégek: Az állam és a városok.**
- A képviselőház ülése.**
- A tanácsok és a pötlők.**
- Az Országos Választási elnökség jelentése.**
- A pötlők közértesítése.**
- A politika eseményei.**
- Megyei asszisztens Aradon.**
- A Kölcsey-egyesület közgyűlése.**
- Incidens a t. Házban.**
- A német trónörökös regénye.**
- Elítélt feleséggyilkos.**
- Elhunyt kanonok.**
- Téma: A nyolcas szám. Írta: Herczeg Ferenc.**
- Regény-Csarnok: Az Antikrisztus csodái.**
- Írta: Lagerlöf Zselma.**

Az állam és a városok.

Arad, december 28.

A sok minden között, amelyet a katonai kérdések és az obstrukció háttérbe szorítottak, magukba falván az érdeklődés minden részét: ezen sok, jobb sorsra váró ügy között van a magyar városok, a vidéki városok dolga.

Pedig ez is szorosan a nemzeti eszméhez tartozik. Erős magyar városok kellene mindenekelőtt a nemzeti eszme zászlóvivőinek. Központok kellene, melyek a maguk vidékén teljesítik a magyar állameszme tiszteletét. Amelyek meghódítják ez eszme szolgálatába a körzeteikben lakó népet, ha az akármely nemzeti-séghez tartozik is.

E nagy és az ország érdekében óriási sulyu hivatásra azonban a magyar váro-

sokat igazán erősekké kell tenni. És ez első sorban az állam feladata. Az államé, amely mindeddig elmulasztotta ezt a kötelességét. Vagy hát elmulasztották a kormányok s következetesen elhanyagolták városaink erőinek fejlesztését, sőt még felhasználták és leszállították a városok anyagi képességeit.

Arad költségvetésében a kiadások egy harmadrésze esik az állam hivatásához tartozó teendők ellátására. És tudvalevő, hogy ezzel szemben mily szatócsmódra szűkkeblű az állam, ha a város törvényes alapon segítyt kér a népiskoláira, a tanoncoktatásra stb.

De ez még csak az egyik terhe a kormányok mostohaságának. A másik az, hogy az állam részére kisajátították a városok azon közvetett jövedelmeit, a fogyasztási adókat, melyek évről-évre való természetes emelkedésre alkalmasak.

Es épp ezt a kiáltó sérelmet mintha orvosolni akarnák most. Amit ez irányban ígért Lukács László pénzügyminiszter és Tisza István miniszterelnök, ez volna a legelső lépés a magyar városok ügyében való méltányosság útján. Ez volna a legelső lépés, amely igazolná, hogy valahára, a tizenkettedik órában észreveszi magát a kormányzat és nem csupán az egyetlen fővárosban látja a kultur-központot és a forgalmi központot.

Mondani sem kell, hogy a hatalmasan fejlődő fővárost minden magyar ember szereti és hogy örömmel, büszkeséggel

látja a csodás haladást, melyet Budapest el tudott érni három évtized alatt. De józanul és az egész vidék rovására nem lehet a végtelenségig folytatni azt a minden más kötelességet és tekintet háttérbe szorító favorizálást, mely a féktelenségbe kezd átsapni.

Vagy nem ezt a hatást teszi-e, mikor az eskütéri hid megnyitásának napján lelkes fővárosimádók mindjárt még egy Dunahid építését követelték, a lánchid és a Margithid között?

Szó sincs róla, a főváros közönségére kedves és kényelmes volna, ha a méltóságos Dunán a jobb- és balpart között minél több hid közvetítené a forgalmat, de hogy már is még egy új hidra volna komoly szükség, azt senki sem állíthatja.

Ellenkezőleg, az elfogulatlan vidéki emberek, sőt az elfogulatlan budapestiek is azt mondják, hogy már az eskütéri hidra sem volt szükség. Sürgős szükség semmiesetre sem volt rá. Különösen ha tudjuk, hogy a fővárosban oly módfelett bőkezű állam évtizedek óta huzza-halasztja például a Baja-Báttaszéki áthidalást, amely a fél ország forgalmát vinné közelebb Fiuméhez.

Szinte visszatetsző már az ezidőszerint négy közúti hiddal rendelkező főváros követelődésének tulfeszítése, ha szembeállítjuk ezzel a vidék elhanyagolását. Aradon, a hol a hidnak a helyi érdekeken kívül nagy forgalmi jelentősége volna, s az Ujaraddal való összekapcsolás rémé-

A nyolcas szám.

Írta: Herczeg Ferenc.

Három asszony ült a kertre nyíló erkélyen, meg egy férfi. Vacsora után voltak. Kettő a hölgyek közül rózsás volt és eleven, egy pedig fakó és csöndes. Az első kettőt pajkossá tette a csöpp pezsgő, amit az asztalnál megittak, a harmadikat, aki különben is betegnek látszott, mélabússá. Ő nem igen számított itt, inkább gardedám számba ment. A kert bokrai fölött a csillagoktól lényes, szokatlan enyhe tavaszi égbolt domborodott. Valahol hátul a ki-világított szobasor méhében, kártyázó urak lármája hallatszott.

A két csinosabbik asszony a gavallérját faggatta, az egyetlen férfit, aki többre becsülte őket, a kártyánál. Bolondos, vakmerő kérdésekkel ostromolták. Kifogatosan asszonykák voltak mind a kettő, de ennek a nyugodt modoru, fáradt arcu embernek a lényében volt valami, ami ingerelte a kíváncsiságukat. Azt olvasták le az arcáról, hogy valaha nagy szenvedélyei lehettek; azzal gyanúsították, hogy a hallgatag modorával gonosz tudását leplezgeti; a puha és mégis férfias csengésű hangja pedig kellemesen simogatta az idegeket. Egyenként nem igen mertek volna vele kötekedni, de mivel többen voltak, neki bátorzkodtak és vakmerők lettek, mint az iskolás lányok.

Egy csipős kérdés ellen védekezett a férfi, mikor így szólt;

— Vagy rossz emberismerők maguk, vagy én nem tudom, hogy mi a szerelem . . .

A két asszony fölsikított.
— Azt meri mondani? Nekünk meri mondani?

— Pedig úgy van. A szerelmet, azt a bizonyos nagy szerelmet, jóformán csak a szinpadról és könyv kből ismerem. Nekem soha nem voltak szenvedélyeim, kivéve, egyet, a gyűjtési szenvedélyt. A gyűjtő ösztön, az amatőr szenvedélye, kiszokott fejlődni a legtöbb öregedő aggiegényűnél, akinek — miként nekem is — sok a szabad ideje és elég pénze . . .

— És mit szokott gyűjteni? gyönyörűdött az egyik asszony. — Női cipőket?

— Vagy hajfürtöket? Hogy teleaggassa velük a tűzhelyét, miként az indiánlónők skalpokkal?

— Egyiket sem. Én hazugságokat gyűjtök.
— Hazugságokat? Olyat ugyan eleget találhatott . . .

— Nem annyit, mint gondolják. A közönséges, a durva hazugság engem nem érdekel, miként a képgyűjtőt a cégfestő mázolása nem érdekli . . .

— Tehát csak a tökéletes, a művészileg szép hazugság?

— Az. A hazugságnak óriás fokozata van az iskolakerülő gyerekektől kezdve egészen a nő hazugságáig, aki könyves szemmel sutlogja: imádlak!

— Már megint a nőknél vagyunk. Persze, ők a klasszikus hazugság Rafaeljei és Titianjai?

— Már azok, akik . . . Ezt nem gnyképpez és nem szemrehányásképpen mondom. Én nem gyűlölöm a hazugságot. Csak azok vetik meg értelmetlen megrögzöttséggel, a kik a fogalmakat feketékre és fehérre osztályozzák, mint a sakktábla kockáit . . . A fekete a bűn, a hazugság, a rút, — a fehér az erény, az igazság, a szépség . . . És a többi! Nekem azonban nincsenek előítéleteim színekkel szemben.

— Maradjunk a dolgnál! Maga gyűjti a hazugságokat . . . Nagy már a gyűjteménye?

— Nem igen. Az ember olyan ritkán talál egy-egy igazán szép példányt. És ha talál is, mások, akik szemesebbek, elkaparintják az orra elől . . . Eddig mindössze tizenegy van a gyűjteményemben . . .

— Mind örökbecsű?

— Dehogyan! A klasszikus jelzőt csak egy érdemli meg: a nyolcadik számú. Én ugyanis megszámozom a műtárgyaimat, mint minden gyűjtő . . . A nyolcas szám a gyűjteményem büszkesége . . .

— A szerző természetesen nő?

— Nem természetesen, de véletlenül az.

— Szerette?

— Isten tudja? Feleségül akartam venni, de talán nem is szerelemből, hanem önzésből, miként az impresszárió, aki örökre le akarja magának kötni a nagyreményű tehetséget. Azt akartam, hogy mináig csak nekem hazudjon, egyedül csak nekem . . .

A két kisebb asszony egyszerre elkomolyodott. Valami metsző keserűség csengett ki

nyét alapítaná meg: hiába várunk az állam részéről oly támogatást, a mely a hidügyet cammogó haladásában siettetni tudna.

Nem szabad tehát tovább folytatni azt a visszatetsző politikát, mely csak egy központi erőt akar elősmerni és gyarapítani. Es azon túl, hogy a fogyasztási adójövedelmeket visszaadják a városoknak, még sok egyéb téren is jóvá kell tenni az eddigi rendszer romlásait. Forgalmi, iparfejlesztési, kulturális vonatkozásokban egyaránt erőteljesen istápolni kell a magyar városokat és nagyon kívánatos volna, hogy ezt a nemzeti munkát mielőbb megkezdje a kormány és folytassa tervszerűen. Ugy, amint az elég biztatóan kifejezésre jutott az új kereskedelemügyi miniszter egy beszédében és amint még inkább hangsúlyozta ezt a törekvést a kereskedelmi és iparkamarák küldöttsége előtt ugyanabban a miniszteriumban Serényi Béla gróf államtitkár, aki minden körülírás nélkül mondta meg a nézetét. Azt, hogy a fővárosért hozott nagy áldozatok után most már sürgős a vidéki központok kiépítése és hogy erre kell irányulni a legközelebbi jövő munkájának és törekvésének főt és lent.

Természetes, hogy a magyar városok egész lelkesedéssel állanak rendelkezésre az őket érintő akcióban. És ha valaha — egyszer csak bekövetkezik, — a magyar parlament fölszabadul az obstrukció lidérenyomása alól, reméljük, hogy a törvényhozás új munkájának első dolgai közé sorozza a vidéki városok ügyeinek alapos rendezését.

K.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 28.

Unnep után... Akárcsak ünnep előtt voltunk: A komédia ott folytatódik, a hol karácsony előtt abban maradt. Tömött sorokban jelennek már korán a kormány hívei, míg az ellenzék tagjai közül alig látni egyet-kettőt. Emő-

ciót ma senki se vár. A folyosón egy ívet köröznek. Gróf Tisza István miniszterelnököt üdvözlik rajta minapi nevenapja alkalmából.

A képviselőház ülése december 28-án.

— Kezdeté d. e. 1/2 11 órakor. —

Elnök: Jakabffy alelnök.

Elnök Beterjeszti a belügyminiszter átiratát a főispáni kinevezésekről és bejelenti, hogy Fáy István a rimaszécsi kerület országgyűlési képviselője lemondott a mandátumáról.

Neményi Ambrus a pénzügyi bizottság előadója: Bemutatja a pénzügyi bizottság jelentését a Horvátországgal kötendő pénzügyi egyezményről.

Elnök: Következik a napirend második pontja, az ujoncjavaslat felett folytatott vita záróbeszédei. Ezek során először Babó Mihály (Felkiáltások: Nincs itt!) Akkor következik Kecskeméthy Ferenc, (Felkiáltások: Nincs itt!) Zboray Miklós, (Felkiáltások: Nincs itt!) Szederkényi Nándor (Felkiáltások: Itt van! Halljuk!)

(Az ujonovita.)

Szederkényi Nándor kötelességének tartja felszólalni és ellenindítványa érdekében a záróbeszéd jogával élni. Ez nem obstrukció, (Derűtlenség) nem is az obstrukció élesztése, hanem hazafias kötelesség. A karok és rendek határozataiból, régi országgyűlések jegyzőkönyvéből kimutatja, hogy az ország sohasem mondta le a magyar nyelv jogairól. Támadja a kormánypartot, mert a magyar nyelv érdekében senki sem szólt fel közülök. (Zajos ellentmondás jobbról.) Beszédét azért mondja most el, hogy a kormány vonja vissza a jelenlegi katonai javaslatokat s azok helyett haladéktalanul mutassa be a véderőre vonatkozó javaslatokat, a melyek keretben a létszámkérdése is megoldandó lesz. (Helyeslés a baloldalon.) A parlament rendszer bírálatára térve át, kifogásolja, hogy visszaél a házszabályok adta jogokkal. (Félkiáltások jobbról: Ugy is van! Az egész ország ezt mondja.)

Várady Károly: Az elnök csináljon rendet! A jobboldalon zajongok!

Elnök: A képviselő urnak nincs joga ahhoz, hogy az elnököt utasítsa. (Zaj az Ugronpártiak padjain.) Váradyt rendreutasítom.

Szederkényi Nándor: A katonai nevelő intézetek kérdéssel foglalkozik hosszasan, miközben polemizál Apponyival, Ploszszal, Hódossyval s végre Deák Ferenc beszédeiből iparkodik argumentumokat keresni a maga igazai számára. Ezután öt perc szünetet kér, melyet az elnök készséggel megadott, az unalomtól végték kimerült Háznak.

Szünet után

Szederkényi Nándor: Folytatja beszédét s Tisza István gróf miniszterelnök legutóbbi beszédével polemizálva igyekszik kimutatni, hogy

az obstrukció nem okozott károkat, sőt hogy a póttartalékosok behívása sem káros. (Zajos ellentmondás jobbról.)

(A honvédelminiszter.)

Szederkényi után váratlanul Nyiri Sándor honvédelmi miniszter állott föl szólásra. Nem akar ugymond, hosszasan reflektálni Szederkényi szavaira, mert hiábavaló volna minden törekvés, hogy Szederkényi fanatikus hitét meggingassa. Az sokat bizonyított olyat, a mit senki kétségbe nem vont, de arra nem gondolt Szederkényi, hogy az obstrukció nemzetet gyilkoló fegyver. A miniszterelnök legutóbbi felszólalásával a helyzet veszedelmét oly fényesen, szívhez szólóan és oly elragadóan világította meg, hogy érthetővé tette, hogy az obstrukciók mért nem tették le a fegyvert és mért nem szavazták meg a katonai javaslatokat. Ő megdöbben a gondolattól, hogy akadt néhány magyar képviselő, a ki szembe száll a nemzet millióinak akaratával. Ennek az obstrukciónak már a legcsekélyebb eredménye se lehet.

Ugron Gábor: Azt nem tudhatni!

Nyiri Sándor: Az obstrukció szövetségesei mindazoknak az ádáz ellenségeknek, a kik a mi nemzetünket gyűlölik.

A honvédelmi miniszter beszéde további során kijelentette, hogy saját lelkiismeretét akarja megnyugtanni a mai felszólalással és az utolsó órában egy igen fontos körülményt akar az obstrukció tudomására hozni. Tudvalevő, hogy a sorost eddig ötször kellett elhalasztani. A legutóbbi elhalasztás január negyedikére szól. Ezt a határidőt csak úgy lehet megtartani, ha ma, vagy legkésőbb holnap megszavazzák az ujoncjavaslatokat. Ebben az esetben az ujonckiképzést be lehetne fejezni és a benn tartott póttartalékosokat a tavaszi munka idejére haza lehetne bocsátani. De ha holnap se lesz a szavazás, akkor újra el kell halasztani a sorozást, immár hatodszor és legfőlegb egy hó múlva lehet ujoncozni. Az ujoncozás eltart egy hónapig, az ujoncok elosztása négy hétig, és az új katonák április 5 ike előtt nem vonulhatnak be, kiképzésük pedig május végéig is eltart. Ez esetben a póttartalékosokat május vége előtt nem lehetne haza bocsátani.

Keas Ivor báró: Ennek nincs értelme!

Nyiri Sándor: Csináljon neki értelmet a képviselő ur és szavazza meg az ujoncjavaslatot.

Azután megemlíti, hogy a miniszterelnök már utalt a balkáni helyzetre, a melyről tulajdonképen nem is volna szabad beszélni; de mindenki megérti, hogy mire célozunk. Az obstrukciókat, mint magyar embereket arra kéri, hogy tekintsék azt a negyvenezer szegény póttartalékos és családjaikat; és könnyítsék meg azok sorsát az ujoncjavaslat átengedésével. (Elnök helyeslés jobbról.)

az udvariójuk hangjából... Megnéckennevő öszszenéztek, mint a galambok, mikor meglátják a verőfényes udvaron a szálló kánya fekete alakját.

— Szép volt?

— Nem volt szép. Még csinosnak sem mondhatnám.

— És mégis —?

— Nem volt szép, de igazi asszony volt. A legigazibb asszony, akit életemben ösmertem.

— Igazi asszony? Legigazibb asszony?

— Nem volt sem fiatal, sem viruló: vékony, beteges és sápadt volt, de telve epedő bűbájjal és lájdalmas édességgel. Rám mindig azt a benyomást tette, mintha az élet egy titkos, halálos sebet ejtett volna a lelkém. Es mintha a lelke, amely valaha repülni tudott, most fáradtan vánszorogna csak. De ebben a bágyadtságban is volt valami szelíd, harmonikus, behizelgő, odasimuló varázs. Ugy közelített hozzám, mint egy beteg kis állat: csöndesen, félénken, könyörögve, egy nyájas pillantásért, egy simogatásért, egy kis melegségért esedezve ellenállhatatlan volt! Őnök ezt nem értik, sohasem érezhetik az igazi nőesség bensőségének hatását, legfőlegb másokkal éreztetik.

— Jól van, menjünk tovább! mondta az egyik a fiatal asszonyok közül.

Nem tudták bizonyosan, hogy komolyan beszél-e vagy mulat rajtuk az ur.

— Nem megyek tovább, míg el nem mondtam, amit akartam... Az odaadásában is igazi nő maradt. Nem volt sem poetikusan nagy-lelkű, sem cinikus bölcselő szemérmatesen szenvedő, hanem igazi nő. Nő, aki érzi, hogy ő férfi nélkül senki és semmi. A férfi ad tartalmat és értéket az életének...

— A férfi az erős tölgy, az asszony meg a folyondár. Mintha ezt már hallották volna valahol?

— Beszéljen már a hazugságról!

— Remekül tudott hazudni Klasszikusan.

— Bizonyos művészi ihlettséggel. Látszott rajta, hogy a lelke mélyéből nőtt ki, fegyvere, melyet a létért való küzdelemben használ, de mégis olyan csillogó fegyvere, amelynek forgatása gyönyörűséget okoz neki. Mindig tudtam, hogy mikor hazudik, mert olyankor meg szépült és valóban ellenállhatatlan volt. A szemének pupillája olyankor kissé összehúzódott, az arca, okos szomorú arca, derült tiszta és meggyőző lett. Ha hazudott, akkor — valami különös megszokás folytán — idegesen mozogtak ujjai. A ruhája csipkéin babrált vagy a zsebkendőjével és azt mondta:

— Te vagy az első szerelmem. Te tanítottál meg szeretni. Az uram... ah! Nagyon boldogtalan voltam akkor...

— Es maga elhitte neki? kérdezte az egyik szép asszony.

— Semmit sem hittem neki, tudtam, hogy

hazudik és mivel szenvedélyes amatőr vagyok, miként volt szerencsém említeni, éppen azért imádtam.

— Es miért nem vette feleségül?

— Mert egy nap azt kellett tapasztalnom, hogy az ő művészete sem tökéletes. Meglehet, hogy nincs is tökéletes alkotás a nap alatt a hazugság terén sem. Olyan fogatkozást fődöztem föl a nyolcas számon, amely egyszerre nagyon leszállította a művészi becsét...

— A nyolcasszám ugyanis azon a napon igazat mondott s azzal mindennek vége lett.

— Es mit mondott?

— Egy gyöngé órában valami démoni sugalatra hallgatva, igazat beszélt: elmondta nekem, hogy volt már egy kedvese előttem...

A két szép asszony egy pillanatig megdöbbenve nézte a gavallérját, aztán hangos kacagásra fakadt.

— Maga bolond, édes uram!

A férfi busan rázta a fejét.

— Nagyon szomorú dolog az egy szenvedélyes műbarátnak ha egyszer megtudja, hogy a legdrágább műkincse hamisítás...

A két asszony még mindig kacagott.

A harmadik nem osztózott hangos jókedvükben, hanem figyelmesen nézte a kert fekete bokrai fölött fölbukkanó holdat, miközben fonnyadt arcán egy könyecsepp futott végig.

(Egy elesett zárszó.)

Rakovszky István következett volna ezután, de ő kijelentette, hogy helyét átengedte Mukics Simonnak és ő csak később Mukics Simon helyén fog szólni.

Mukics Simon beszélt ezután, jobbra a honvédelmi miniszterrel polemizálva. Azt hitték, s úgy látszik Rakovszky is abban a hitben volt, hogy ki fogja beszélni az ülést, de csalódtak, Mukics kifogyott a szuszából.

Utána Rakovszky következett volna, de miután ő nem volt jelen, a szöveg jogától elesett.

Kaas Ivor ugyan megpróbálta, hogy Rakovszky helyett a beszéd holnapra halasztását kérje, de Feilitzsch Artur báró, a ki időközben Jakabffyól az ülés vezetését átvette, konstata, hogy a beszéd elhalasztását csak maga a szónok kérheti; Rakovszky nincs jelen, tehát elesett a zárszó jogától.

Több Kossuth párti képviselő nem akart élni a zárszó jogával, a mire Lovászy Márton következett.

Lovászy kérte, hogy beszédét holnap mondassa el. A képviselőház ezt megengedte.

Az ülés fél négykor ért véget.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán kérdés.

Peking, december 28. Az összes kínai alkirályok utasítást kapnak, hogy küldjenek be kimutatást az összes szolgálataira alkalmas idegen tisztektől kiképzett legénység számáról. Most is aggod a figyelik az orosz-japán kérdés fejlődését.

A dán király beteg.

Kopenhága, december 28. Tegnap ideérkezett jelentés szerint Keresztély király meghült és ágyba kellett feküdni. Ma reggel felkelt a király, azonban csak rövid ideig maradt fenn, mert hatfájdalma volt. A királynak láza nincs és közérzése kielégítő.

A tanárok és a pótlék.

(Küldetés a kultuszminiszternél.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 28.

Az Országos polgári iskolai tanár-egyesület ma délelőtt választmányi ülést tartott Budapesten a Wesselényi-utcai polgári iskolában Vasszó György elnöklete alatt, amelyen az állami tisztviselőknél juttatott fizetési pótlék igazságtalan beosztását tették szóvá, amely főképen a tanároknak sérelmes.

Volenszky Gyula egyesületi titkár a legnagyobb sérelmet abban látja, hogy azok a tisztviselők, akik négy évnél kevesebb ideig vannak egy-egy fizetési osztályban, semmit sem kapnak.

Donsky Lukács egyesületi alelnök azt panasolja, hogy míg a tisztviselők 5—5 évi szolgálat szerint kapják a pótléket, a tanároknál ezt az elvet nem alkalmazták. A vidéken különben nagy az elégedetlenség, mert híre ment, hogy a végleges intézkedések nagymérvű redukciónak fognak hozni. Krammer József (Kismarton) abban látja a sérelmet, hogy 1908. óta a fizetési törvényt nem hajtották végre. Szerinte fel kell sorolni a tíz év óta esett sérelmeket, amelyek most, a pótlékek igazságtalan rendszerével csak megsokszorozódnak. Király Károly (Miskolc) szerint a rangsorban van a hiba, mert az igazgatókat beleszorították a tanárok osztályába. Szükségnek tartja az illetékes köröknek gyors informálását s éppen ezért indítványozza, hogy tisztelegjenek küldöttségileg a miniszternél s mondják el neki bajaikat. Nagy Lajos (Orosháza) azt hiszi, hogy bevégzett tényekkel állanak szemben s ezért immár hiábavaló minden audiencia.

Irányi Jenő (Somorja), Lázár Lajos (Galgóc), Miklós Gergely (Budapest), Kellner Fülöp (Ujvidék), Róthy Vladimir (Turóc Szt.-Márton), Hermann Antal dr. (Budapest) és Mikalák Sándor (Orsova) felszólalásai után Volenszky Gyula összegezte az elhangzott kívánalmakat, mire a választmány elhatározta, hogy holnap testületileg tiszteleg Berzeviczy Albert kultuszminiszternél s az audiencán fel fog szólni a fizetési pótlék egyenlőtlen beosztása ellen. A mi pedig a fizetésrendezésről szóló javaslat tervezett sérelmeit illeti, ezek ellen megokolt fölterjesztésben fog sikra szállani.

Az Országos Vásár előkészületei.

(A sátrak. — A nagy rendező-bizottság.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 28

Mindennap egy-egy jelentős mozzanattal jut előbbre a jövő esztendő farsang nagy slágerének, a Fehér- és Vörös Kereszt-egyesületek által január 9-én, a Központi szállóban rendezendő Országos Vásárnak dolga.

Munkában vannak a sátrak, a melyek tervét Steiner József mérnök készítette, a rajzait pedig Balla Frigyes festő csinálja. Igen eredeti ötletes és díszes formája lesz ezeknek az elárúsító-csarnokoknak. A pezség-sátor bejárata előtt egy négy méternyi magas, divathölgy fog állni, hivogató-pózban. A hideg étkésző magyar stílusban épül, hármass bejárattal. A dohánypavilon elő részén két finác alakja lesz látható, a mint ép szüz-dohányt foglalnak le. A cukrosbolt és a tea-sátor közös lesz; ez előtt egy gésa és egy fehérsapkás cukrászfin alakja lesz. Maga a sátor japáni stílusú lesz. A játékaru pavillonon egy fiú és egy leánygyermek-fej fog a publikumra mosolyogni. Végül a mézes-kalács pavillon óriási mézeskalács szívet fog mutatni. Maga az egész terem örökrelddel, fenyűgakkal stb. lesz gazdagon díszítve. A dekorációt kiegészíti a villamos körték nagy serege. Maga az országos vásár, mint látványosság felejthetetlen, káprázatos lesz a publikum előtt.

A mulattató részt a nyílt színpad fogja szolgáltatni. Ez nyolc számból áll, s Mariházy Miklós, a színpad rendezője buzgólkodik a sikerén. Új számok a műsorban: Urbán Ivánka táncokat ad elő, Radulovics Gergely pedig különféle fuvóhangszereken játszik.

Az elárúsító leányok és asszonyok fölkerését a napokban befejezik a védőasszonyok.

A tánchoz két zenekar: a katonazene és egy cigánybanda fog muzsikálni.

Megalakították még az Országos Vásár tánc- és rendező-bizottságát. Ennek a névsora ez:

Acs Sándor, Bácskai Béla dr., Bazsó Frigyes, Balcsó Antal, Baross Zsigmond dr., Baross Dezső, Beniczky Kálmán, Biró Albert, Chirke Lajos, Dániel Dezső, Dániel Endre, Dániel Péter, Dományi János, Dörner Emil, Dóry Jenő, Groob Jenő, Hesch Márton, Horkay István, Hunyár Algernon, Institoris István, Isztray Géza, Jakabffy Gyula, Jegessy Károly, Joanovits Sándor, Kádár Jenő, Kabdebó János, ifj. Keresztes Gyula, Kell Lajos, Kell Lipót dr., Kneffel Béla, Kneffel Gyula, Kolumbán Pál, Köpf Kálmán, Korbuly Aladár, Kormos Sándor, Koszka Mihály, Kovach Imre, Kövér Antal, Mariházy Miklós, Madai Sándor, Mayer Ottó, Meszlényi Antal dr., Nachtnébel Gyula, Neidenbach Ödön, Nikolits Géza, Nikolits Sándor, Óry Aladár, Pálffy István, Pataky Sándor, Petkó Zoltán, Preisinger Béla, Reisinger Ferenc dr., Reitter Lajos, ifj. Réthfalvy Gyula, Réthfalvy Jenő, Réczey Ödön, Ransburg Sándor, Rozsnyay József dr., Rozsnyay Kálmán, Sommer Nándor, Spech István, Szabó István dr., Szalay Géza, Szalay Imre, Szeghó Hugó dr., Tabakovits György dr., Tapolcsányi Kálmán, ifj. Tonesz Ferenc, Uray József, Venter Gusztáv, Verzár Sándor, Vojtek Lajos, Zich József, Zinner Tibor, Lócs Rezső, Laczay István, Sztojka József, Benedek Árpád, Apor Gyula, Bogdánffy Béla, Boros Béni,

Deutsch Sándor, Babiák Nándor, Faragó Rezső, Gergely László, Hámosi László dr., Halaszi Frigyes, Beléger János, Honisch István, Jankó Gyula, Illés Zsigmond, Jancsovits Ferenc, Kopár Ferenc, ifj. Kristyó János, Laczay Gyula, Leitner Kálmán, Losoczky Zoltán, Maresy Miklós, Matejovszky Károly, Maione Vince, Mandl Vilmos dr., Neuman Adolf, Nattland Bernát, Nyisztor Sándor, Párecz Béla dr., Párecz István, Pászto Sándor, Révész Béla, Szabó Gyula, Sándor Ede, Szilágyi György, Stengl Andor, Sziman József, Szalay Béla dr., Szalay Dezső, ifj. Sztojka János, Schröder Béla, Szathmáry Béla dr., Szánté Gyula, Tedeschi Viktor, Visky Pál, Vársárhelyi János, Zilahy Gyula, Zuber Andor, Bachzelt Mátyás őrnagy, Haas Sándor Schütz Agoston, László Miklós kapitányok, Liphay Gyula, Justh Miklós, Brandtner Ernő, Sichra Lajos, Szabó Miksa főhadnagyok, Grézer Károly, Lombart Lajos, Ratkovics Félix, Kirnbauer Miksa, br. Wimpffen Fülöp hadnagyok, Spatz Elek ezredorvos, Tallian Andor alezredes, Prichradny Elek, Puska József kapitányok, Perczel Armánd főhadnagy, Szilassy Ferenc, Roviczky Tamás, Gajzágó László hadnagyok, Benedicty Imre, Salacz Iván, Raab Akos, Riedl Ernő, Telkisz Réni főhadnagyok, Szirmay László, Kugler Viktor, Alt Károly, Szöllösy Károly hadnagyok, Czebowsky Longin őrnagy, Rossovics Albert, Walter József, Hauslich Károly, Phillipovich Achilles, Csobán Mihály, Handl Alois, Weingertner Ede, Seydi Frigyes, Friedrich Antal századosok, Eitl Károly, báró Dürfeld József, Pallardi Alfr d., Popovits Konstantin, Leitner Oszkár, Hilmar Rudolf, Deutsch János, Binder Károly, Mandl Antal, Jovancsics, Thurneyssen Hugó, Calveti Darius, Witauschek Lajos, Hoszpodár Ernő, Schlechta Gusztáv, Lenkey Károly, Lachmann Frigyes, Csongrády István, Kastner Guido, Pados N., Greizinger főhadnagyok; Feidler Hubert, Ivo Ferdinand, Reimler Ottó, Emmele Károly, Lamm Hugó, Millauer Ottó, Zitta Károly, Bach Rudolf, Cseh József, Radinger Norbert, Bojthe Pál, Pfandl Ernő, Govrik József, Vorbuchner Frigyes, Meisl János, Jakab Adalbert, Serb Tódor, Sándor Valér hadnagyok, Auer József, Togunaz János, Hillvig Lajos, Perleich R.ohárd, Steffits Rudolf, Reschig Marius, Wilk János tiszt-helyettesek.

A Kölcsey-egyesület közgyűlése.

(A kulturpalota. — Az iroda mi szakosztály. — Két író üdvözlése)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 28.

Az aradi Kölcsey egyesület vasárnap délelőtt tartotta évi közgyűlését a városházán Varjassy Árpád kir. tanácsos elnöklettel a gyűlésen. A jelentések kapcsán Jancsovics Ferenc titkárnak sokoldalú fáradozásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

Legérdekesebb tárgya a közgyűlésnek az egyesületi választmány előterjesztése volt a kulturpalota ügyében. Edvi-Ilés László alelnök adta elő ez ügyet, kifejtve miképen formálódott ki évek folyamán a kulturpalota eszméje és mint teszi ezen eszme valószínűsítését most már parancsoló szükségességgé az a körülmény, hogy az egyesület gazdag gyűjteményei jufórman csak be vannak raktározva.

A közgyűlés egyhangú helyesléssel ki mondta, hogy a Kölcsey-egyesület erekiyemzeumát, régiségtárát, régi pénzgyűjteményét, festményeit, szobrai, összes könyvtárait örök köztulajdonul felajánlja Arad sz. kir. város közönségének oly feltétel alatt, hogy a város jótáll ezen gyűjteményeknek állandó megőrzéséért s azok elhelyezése céljából az egyesület által készített tervek szerint a kulturpalotát a kultuszminiszter segítségével felépíti; a gyűjtemények gondozását saját kebeléből kiküldendő megbízottakra és a Kölcsey-egyesületre bizza, mindaddig míg az egylet fennáll, vagy ezen jogáról le nem mond.

Az e részben a hozott határozat alapján szerkesztendő emlékiratot a jövő hónapban terjesztik a városi közgyűlés elé, mert előbb még a Keller Izó államépítészeti hivatali főnök elnöklete alatt kiküldött albizottság revideálja a

Szántay Lajos által módosított terveket, a melyek helyes alaprajzi beosztása, nyugodt, monumentális homlokzata a gyűlésen mindenkinek a tetszését megnyerte.

Hosszabb vita indult az *irodalmi szakosztály* ügye fölött, amelynek *Somogyi Gyula* volt az előadója. Fényes Dezső, az alelnök, Somogyi Gyula, Szöllőssy István, Kovács Vince és mások szóltak az előterjesztéshez és kimerítően megvilágították az egyesület kebelében létrejött új szervezkedést, melynek révén a Kölcsey-egyesület tevékeny irodalmi munkásságot fog kifejteni. Elhatározottak, hogy a közgyűlés az új szakosztály megalakítását jóváhagyólag tudomásul veszi és az 1904. évre az új szakosztály céljaira 700 koronát állít be a költségvetésbe.

Majd választások következtek. A Jancsics Ferenc lemondása folytán megürült titkári állásra egyhangulag *Szöllőssy István* választotta meg a közgyűlés; a választmányban megüresedett helyekre *Jancsics Ferencet*, *Faragó Rezsőt* és *Szántai Lajost* választották, a számvizsgáló-bizottságba pedig *Földes Somát*, *Persa Pétert* és *Fischer Antalt*. A monografia-bizottságba az elhunyt *Dömötör László* helyébe jegyzőül *Somogyi Gyula*, ennek helyére pedig bizottsági tagul *Edvi-Ilés László* választott meg.

Az indítványok során *Szöllőssy István* lendületes beszéd kíséretében javasolta, hogy *Rákosi Jenőt* és *Beöthy Zsoltot* főrendiházi tagokká történt kinevezetése alkalmából üdvözli az egyesület. Beszédében szépen méltatta e két érdeműs magyar író működését.

A zajos tetszéssel fogadott beszéd után a közgyűlés egyhangulag magáévá tette az indítványt. Ezzel az ülés tárgysorozata kimerülvén, az elnök fél egy órakor az ülést bezárta.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

December 31. Kereskedők Szilveszter-estélye (Központi Szálló.) — A pécskai ifjuság táncvigalma (Haller-szálló.)
Január 2. Kaszinó-estély (Saját helyiség.) — A Székely-Othon estélye (Központi Szálló.) — Az aradi magyar nyelvterjesztő-egyesület bálja (Színházi sörccsarnok.)
Január 5. A Lloyd-társulat táncvigalma.
Január 9. A Vörös Kereszt és Fehér Kereszt-egyesületek nagy ünnepsége (Központi Szálló.) — Hivatalos bálja (Kass vendéglő.)
Január 16. Az atletikai klub bálja (Fehér Kereszt.)
— Az arad-gáji önkéntes tűzoltókar táncestélye (Gáji iskola.)
Február 1. Tanítók bálja (Polgári iskola.)
Február 13. A szegény tanulókat segélyező egyesület bálja (Fehér Kereszt.)

(=) **Lloyd-estélyek.** Az aradi Lloyd-társulat, felbuzdulva múlt évi táncestélyeinek sikerétől, elhatározta, hogy a jelen farsangi időny alatt rendez tagjai részére táncmulatságokat. Az első vigalom január hó 5-én este 9 órakor lesz a Lloyd-társulat összes helyiségeiben. A rendezőség nagy ügybuzgóságot fejt ki az estély sikerében.

(=) **Kereskedők Szilveszter-estje.** Az *Aradi Kereskedők Köre*, a mint jeleztük, december 31-én este a Központi szállóban vidám estélyt és táncmulatságot rendez. Az estély műsora két mulattató zeneszámmal kezdődik, a melyet *Sperber Frigyes* dirigálása mellett egy jelmezes banda ad elő, *Klein Terka*, az országos zeneakadémia növendéke az Aranyvirág operettből énekel két számot; majd aktuális és intim kuplékat fog a kör egy műkedvelője zenekísérettel mellett előadni, véül az *Egy kis vihar* című vígjátékot adják elő *Bimeth Ignác* úrnő és *Krausz Lipót*. A műsor tánc követi. Az estélyre a meghívók egy része már elment a ki meghívókat küldetni óhajtaná, szíveskedjék a kör titkári hivatalához (Szabadság-tér 7. sz. l. em.) a hivatalos órák alatt fordulni. Az estély rendezőség bizottsága szerda este 9 órakor, a kör helyiségében ülést tart, a melyre a bizottság tagjait ez uton is meghívja *Kormos Sándor*, vig. biz. elnök.

(=) **Lux Terka Lippán Lux Terka**, az *Aradi Közlöny* budapesti leveleinek írója, a kiváló tehetségű író, január kilencedikén, Lippán, az ottani zsidó négyzet mulatságán felolvasást tart. A lippai közönség jogos és méltó várakozással néz a fényes tollú író felolvasása elé, amely az amugy is sikerültnek ígérkező estély fővonzóereje lesz. Nemcsak Lippán, de a szomszédos községekben is valóságos izgatottsággal várják a Lux Terka megérkezését és felolvasását, amelyen az egész vidék intelligenciája jelen akar lenni.

(=) **Az arad-gáji önkéntes tűzoltó-kar** január hó 16-án, szombaton az arad-gáji községi iskola termében saját felszerelési alapja javára zártkörű táncestélyt rendez.

A politika eseményei.

(Vigasztalan helyzet.)

Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 28

(**A makacs obstruálók.**) A politikai körök, különösen Nyiri honvédelmi miniszter beszédének hatása alatt, mind hevesebben fordulnak az obstruáló ellenzék makacssága ellen.

A szabadelvű-pártban lehetetlennek tartják, hogy *Tisza István* gróf tovább is tartsa néhány embernek erőszakoskodását. A pártban sokan vannak, akik arra sarkalják Tiszát, hogy az ország, az alkotmány és a póttartalékosok családja érdekében lépjen fel teljes határozottsággal a pár obstruáló képviselő ellen és ha egyáltalán semmi módon nem sikerül ezeket megtörni, akkor *oszlassa fel a Házat január végén vagy február elején és rendelje el az új választásokat.*

A harcos ellenzék ma egy szónokot vesztett. Az elnökség ugyanis szigorúan ragaszkodik a szónokok sorrendjéhez. *Rakovszky* átengedte a helyet *Mukicsnak*, s mikor az befejezte beszédét, *Rakovszky* nem volt jelen s így elesett a zárszó jogától.

Holnap, sorrend szerint következnek: *Lovász Márton*, *Kovács Pál* és *Ugron Gábor.*

Szerdán: Szluha István, *Csávolszky Lajos*, *Uray Imre* és *Várady Károly.*

Ujév után: Molnár Jenő, *Holló Lajos* és *Bartha Miklós.*

Az utolsó, aki határozati javaslatot nyújtott be, *Lendl Adolf*, aki azonban kijelentette, hogy nem éli a zárszó jogával.

(**Junktim?**) Az ellenzéken ma izgatottan tárgyalták azt a hírt, a melyet különösen az obstrukció részen terjesztettek erősen, hogy a *Kossuth-párt* és *Tisza* a házszabályrevízió és a választói jog kiterjesztése dolgában *junctimban állapodtak meg.*

Erre nézve *Kossuth Ferenc* lapunk fővárosi tudóstója előtt kijelentette, hogy a mikor a párt megbízásából *Tisza István* gróffal a békés megegyezés érdekében tárgyalt, a házszabályok revíziója szóba se került, annál kevésbé létesülhetett *junctim* e tekintetben.

A M-g ma esti számában ezzel kapcsolatosan azt írja, hogy *Falónyi Géza* ez ügyben a képviselőház mai ülésén hosszabban tárgyalt *Tisza Istvánnal*. *Polónyi* kijelentette, hogy egyáltalán nem beszélt a miniszterekkel, s eszében se volt, hogy ilyesminek dolgában fölkeresse.

(**Egy obstrukciós lemondása.**) A képviselőház mai ülésén bejelentette az elnök, hogy *Fáy István*, a rimaszécsi kerület

országgyűlési képviselője lemondott mandátumáról. Ennek a lemondásnak érdekes előzményei vannak.

A függetlenségi és negyvennyolcas párt ismeretes határozata miatt, melyben az obstrukció kivételes fegyverének használatát ez idő szerint célravezetőnek nem mondta, *Fáy István* kilépett a pártból. A képviselőnek ezt az elhatározását élesen megkritizálták a választói, akik a bizalmatlanságukról írásban is értesítették *Fáy Istvánt*. Növelte a választók elégedetlenségét, hogy *Fáy* részt vett a Szabadkán tartott négygyűlésen, a melyen állást foglaltak az obstrukció mellett.

A Gömöri Hírlap című függetlenségi lap nyílt levelet közölt *Fáy István* aláírásával a rimaszécsi kerület választópolgáraihoz, melyben tudatja velük, hogy lemond a képviselői mandátumról. Ezt bejelentette a képviselőház elnökének is.

(**Fognak a disszidensek.**) A szabadelvű pártba ma újra megtért egy disszidens: *Böszörményi Sándor*, a ki a parallel ülésekre vonatkozó határozat miatt lépett ki, ma tudatta a párt elnökségével, hogy újra belép.

A volt nemzeti párti disszidensek újév napján üdvözölni akarták *Apponyit*, de *Apponyi* kérésére ettől elállottak.

(**Az olasz szerződés.**) Az olasz borvám-szerződés ügyében újra kalandos hírek terjedtek és jelentek meg *Tisza István* miniszterelnök és *Tallian Béla* földművelési miniszter ma több képviselőnek hozzájuk intézett privátkérdésére kijelentették, hogy az olasz borvám-szerződés ügyében a lapokban megjelent közlemények egytől-egyig valótlanok. Az egész dologból csupán annyi az igaz, hogy a borvám-szerződés megkötése céljából tényleg folynak Olaszországgal a tárgyalások.

Incidens a t. Házban.

(Egy öreg ur az obstruálók ellen.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 28

A képviselőház mai ülésén érdekes, talán jellemző epizód történt. A karzat egy öreg hallgatójából, a mint az obstrukciónak léha szöfe-csérítését hallgatta, kitört az elkeseredés és kifakadt hangos szóval ellenük, úgy hogy a terembiztosnak kellett őt kivezetni.

Három óra után történt a dolog, a mikor *Mukics Simon* beszélt. A második emeleti karzaton egy fehér szakállú öreg ur kibojlta a karzaton, így kiáltott az obstrukciósok felé:

— Tisztelt Ház! Az Isten és a haza nevében kérem a tisztelt ellenzékot, *hagyjon föl az obstrukcióval!*

Az öreg ur nagyon hasonlított *Madarász Józsefre*, úgy, hogy az első pillanatban azt hittem, hogy ő beszél a karzatról.

A terembiztos karonfogta őt és ki akarta vezetni a teremből, de ő izgatottan tiltakozott ez ellen. Ezt kiáltotta:

— Ez a képviselőház a nemzet gyűlése, a hol minden magyar embernek joga van felszólalni!

De erre már a terembiztos megvonta az öregtől a szólás jogát és a háznagy irodába vezette őt.

Őt megállapították, hogy a neve: *Melleyes Belizár*, s foglalkozására pedig fővárosi hivatalnok. Elmondta, hogy őt a heve ragadta el, a a mikor az ellenzékre szólt.

Erdekes jelenet volt, hogy ép akkor a háznagy irodában volt Ugron Gábor, a kihez heves gesztikulációk közben így szólt az öreg:

— Kedves öcsém uram, nagyságos képviselő ur! Nagyon téved, ha azt hiszi, hogy az ország közhangulatát fejezi ki! Az eitéli önökét.

Az öreg ur ellen, aki az érzelmein nem tudott uralkodni, megindították a kihágási eljárását az országgyűlés tanácskozásainak megzavarása miatt. Most az öreg ur is az obstrukció egyik áldozata...

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: Aranyember, dráma. (Páratlan bérlet.)
Szerda: A görög rabszolga, operette. (Páros bérlet.)
Csütörtök: Peleskei nótárius, bohózat. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Délután: Cigánybáró, operette. Este: A törösparka, népszimű. (Páros bérlet.)
Szombat: Tavasz, operette. (Páratlan bérlet.)

Hegyesy Mari vendéjátékai.

(A betyár kendője. — Szigetvári vértanúk.)

Vasárnap este, *A betyár kendőjével*, kezdte meg Hegyesy Mari asszony vendéjátékainak újabb sorozatát. Nevezetes színházi est volt ez. Már hat órákor olyan publikum tolongott a színház előtt, hogy valóságos megakasztotta a forgalmat. Minden jegy elfogyott, s a rendőröknek kellett visszaszorítani azokat az elégedetleneket, a kiknek le kellett végre mondani a reményről, hogy vasárnap a színházba jussanak. Hogy ebből a rendkívüli körülményből mennyit kell tudni annak, hogy történetesen ünnep volt, a mikor a közönségnek nagyobb a színházjáró kedve, mint máskor, mennyi illetve a népsziművet, a melynek kultuszát már-már elveszettnek hitték, és mennyi szót a jeles vendégművésznőknek: bajos kiszámítani. Akármint volt, örömdetes dolog.

A *Betyár kendőjében* Hegyesy Mari mesteri módon játszott a szívek hurjain. Nem volt az egyszerűen a könyvet facsarás művészete, a hogy a romantikus szerepet megcsinálta, hanem az érzések nagy erejét fektette belé. *Könyves Jenő* kiesett a népszimű kereteiből: akárminő drámai akart lenni a lelki tusákban, kitérősekben, eszébe kellett volna jutnia, hogy egy magyar parasztnak személyesítője. *Fóthi Frida* már közelebb járt a „népszimű alapvonalhoz“ és rászolgált a tapsaira. *Bácsnén*, meg *Békésin* kívül a többiek általában szomorúan gyöngész; az utolsó felvonásban pedig a kar egy jeles bravurral cselekedte meg, hogy mint lehet egy siralmas jelenet kellős közepén viharos derűtséget fakasztani a nézőtérén.

Hétfőn este feltűnően kevés publikum előtt játszották a *Szigetvári vértanúk*-at. Aki közönség a színházban volt, azt Hegyesy Mari vonzotta s az ő művészetében, melyet mai alakításával nyújtott, gyönyörködni, tényleg érdemes szórakozás volt. Nagy aranyu, erős szerep volt a kében s annak minden pillanatban felettlen ura volt. A nemes hæv és rajongó szeretet szavai harmonikusan csengtek össze az ajkán, a nagy jelenéseiben pedig hatalmas drámai erejével imponált.

Az alakítások kvalitása szempontjából legközelebb állt a vendégművésznőhöz Aranyossy Janka, Mária szerepében. Ez a művésznő minden alakításával közelebb férközik a közönség szívéhez, ma este is igen szép sikert aratott. E siker tényezői közül azt tartom legértékesebbnek, amivel Aranyossy Janka az előadás többi szereplőjé fölé emelkedett: tudott természetesen beszélni s szívből jövő hangokat tudott adni ott, ahol a többiek szavaltak. E „töb-

biek“ között vezetett Simon Jenő, aki ma nagy szerephez jutott s így nagy szerepet szavalt és énekelt végig. Szinte kinos volt hallgatni. *Könyves, Békés, Bónis* és *Győre* tehetségük javát vitték színpadra; sajnálni lehetett, hogy ami jó az előadásban volt, nem más darabnak jutott, olyannak, amelyet a közönség még szívesen néz meg. A „Szigetvári vértanúk“ már alkalmi darabnak sem való. (a.)

* **Sarkadi távozása.** A legkedveltebb aradi színész, a szintársulat komikusa: *Sarkadi Aladár* megváltván az aradi színház kötelékéből, szombaton este a *Bob herceg* ben bucsuzott el az aradi közönségtől. Sarkadi két évig játszott az aradi színpadon s ez az idő tulhosszu volt ahhoz, hogy őt igen kiváló képességei a társulat legelsőjé közé helyezték. Invenció, színpadi rutin és talentum dolgában Sarkadi a legelsők között is az első helyet foglalta el, e tulajdonságai azonban nemcsak mint komikust jellemzik őt, az invenciót és rutint nemcsak az operettek pierója bíja, hanem a drámai színész is és bizonyára ennek köszönheti Sarkadi azt a szerződést is, mely őt tőlünk a Vigszínházhoz viszi el. Hogy a fővárosban kielégül-e ennek a törekvő színésznek minden ambíciója, nem tudhatni, de hogy az aradi színház és az aradi közönség sokat vesz a távozásával, az bizonyos. Nem akarom érinteni Sarkadi művészi hátságát, de én úgy tudom, hogy őt épen a legutóbbi, Aradon szerzett sikerei tették méltóvá arra, hogy a Vigszínház tagja lehessen; ennél fogva van valami közünk az előhaladásához s kétszeresen is sajnálhatjuk távozását. (a.)

* **Unnepl előadások.** A három napos ünnep hat telt házat csinált az igazgatóknak. Zsufolt házak előtt folytak le a délutáni s az esti előadások egyaránt s közülök különösen a péntek délutáni s a szombat esti tartozott az érdekesek közé. Szombaton este *Sarkadi Aladár* bucsuzott az aradi közönségtől, mely lelkes ovációk an részesítette a távozó művészt, elhalmozván őt többrendbeli ajándékokkal. — A péntek délutáni előadást az tette érdekessé, hogy a *Gyurkovics lányok* ban Aranyossy Janka játszotta el a darab fő női szerepét. A művésznőnek e szerepével a Magyar Színházban is nagy sikerei voltak, alakítása tényleg egyike a legjobbaknak azok között, amelyeket ebben a szerepben Aradon és másutt láthattunk. Zsufolt ház gyönyörködött az Aranyossy Janka alakításában, melyet jelenésről-jelenésre zugó taps kísért. *Bónisnak* alakja nem illik a Herkay szerepéhez, játéka azonban a *Mariházy*, *Sarkadi* ével együtt igen jó volt. A *Rip van Winkle* ben *Zilahinét* és *Békéssyt*, a *Pesti nők* ben pedig *Róssa Lilit* ünnepelte a publikum.

* **Paulay Erzsike.** Az *Ujabb veszedelem*, melynek aradi premiére 29-ére, kedd estére volt kitűzve, *Paulay Erzsike* betegsége miatt néhány nappal később kerül színre, s helyette holnap az *Arany embert*, Jókai halhatatlan színművét adják. Az *Ujabb veszedelem* bemutatóján az eredeti terv szerint *K. Hegyesy Mari* asszony és *Paulay Erzsike* mindamellott együtt fognak fellépni. Egy budapesti lap tegnapi száma *Paulay Erzsikéről* ezeket írja:

A legszebb asszonynak a leánya...! Mikor Erzsike még pólás baba volt, *Paulay Ede* néveléssel az előnévvel ruházták fel. Azóta a babából hosszuszoknyás kisasszony lett és mamájának minduntalan ezt mondják:

— Sziveskedjek bemutatni a kedves — húgának.

Azt pedig a Nemzeti Színház környékén még sokáig nem fogják eldönteni, hogy melyik szebb: az anya vagy a lánya. Az pedig előrelátható, hogy ennek a vitának valamelyik jó izlésű, derék fiatal ember azzal fog véget vetni, hogy megfogadja a közmondás intó szavát: megnézi sz anyát, s elveszi a lányát.

Paulay Erzsike azonban örökölte nagynevű atyja *Paulay Ede* szokimondó természetét és ugyancsak megmosná a fejemet, ha csak a külső előnyeit említeném föl. Sokkal okosabb ez a kis-leány, semhogy ne taksainá értékét magasabbra a szépségénél. Jól tudja, hogy ereiben az atyja és anyja művésze

pezege és biztos előrelátással, s vas szorgalommal halad a dicsőség útján — előre.

* **A színház új komikusa.** *Sarkadi Aladár* helyét tudvalevőleg az aradi Nemzeti Színháznál *Ligetli Vilmos* foglalta el, aki szerdán este a *Görög rabszolga* operettben fog az aradi közönségnek bemutatkozni.

* **A Peleskei nótárius.** *Gadál József* ritűnő zamatu magyar bohózata kerül színre az 1908. esztendő utolsó napján, Szilveszter estéjén az aradi színházban. Hiven a hagyományhoz *Zilahy Gyula* igazgató ezuttal is gondoskodott róla, hogy este a pénztárnál minden megváltott egész jegy mellé egy gyermekjegyet is adjanak, az előadásnak, mely hét órákor kezdődik, ekként ifjusági jellege lesz.

* **Az Aranyhíd, Grésac és Croiszet** bohózata, melyet a nap nap után zsufolt nézőtér előtt adnak a Vigszínházban, január hó 4-én kerül színre Aradon. A vigjáték hatásában fellülmlja a *Csodagyermeket*, éltékintve, hogy annál sokkal díszkrétebb és hangja irodalmibb.

* **A Zenélő Magyarország** zongora zenemű köta folyóirat XI-dik évfolyamának I. sz. füzeté ep ma jelent meg s küldetett be hozzánk A minden zenekedvelőnek nélkülözhetlen köta folyóirat tíz éves fennállása alatt meghódította magának az ország zenekedvelő közönségét, s alig van zongora, a hol az feltalálható nem volna, mert legelsőnek közöl minden népszerű ujdonságot, népdalt, magyar dalt, műdalt, kuplékat, opera és operette részletet, tánc darabokat, salondarabokat, s mindazt, a mit a nagyközönség kíván, és mert a „Zenélő Magyarország“ mindazt a zenemű kereskedésekben külön kiadásokban csak 4—5 koronáért szerezhetheti meg, annyit abban egy egy 60 filléres füzetében kap az előfizető, ez az oka annak, hogy a „Zenélő Magyarország“ fennállása alatt több mint 1 millió példányban forog közkezen, s ma már a legnevesebb haza és külföldi zeneszerzőket sorolhatja fel munkatársai díszes névsorában.

Megyei szocialisták Aradon.

(A szocialisták népgyűlése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 28.

A két szocialista párt előre hirdetett karácsonyi gyűlései Aradon a legnagyobb rendben folytak le. Az újjászervezett szocialisták pártja *Raumann Lipót* és *Máthé József* elnöklete alatt a városháza kistermében tartotta ülését, melyen mintegy tizennyolc aradmegyei község képviseltette magát, községenként 2—3 kiküldöttel. Az első nap folyamán a küldöttek jelentéseit hallgatta meg a gyűlés, melyek nagy részt panaszokból állottak. Felpanaszolták a küldöttek, hogy a hatóságok gorombák, a munkabér kevés, az adó nagy, hogy többet megbüntettek közülök, mert engedély nélkül gyűjtöttek a Népszavának és hasonlókat.

A központot *Csanádi Dénes* budapesti kiküldött képviselte, akinek felszólalása után a gyűlés, melyen mintegy száz főnyi ember vett részt, — nagyrészt vidéki románok, — elhatározta, hogy elfogadja az eléje terjesztett határozati javaslatot, mely szerint Aradmegyére nézve Aradot teszik a szervezet központjává; a Népszavát erőlyesen támogatni fogják; kerületenként legalább egy vezető szövetkezetet állítanak fel; követelik a titkos választói jogot; ha országgyűlési képviselőválasztásokra kerül a dolog és szociáldemokrata jelölt nem lép fel a kerületben, akkor azt támogatják, aki programjába felveszi az általános titkos választói jog követelését is. Végül Szegvárra, ahol ugyanazon időben ugyancsak szocialista népgyűlések folytak, — üdvözlő táviratot küldöttek, és megköszönték a polgármesternek, hogy a termet a gyűlés céljaira átengedte.

Ezen az ülésen december 25-én *Masatig Emil* rendőrhadnagy, 26-án *Zubor Andor* fogalmazó jelentek meg a hatóság rézéről.

Az aradmegyei nemzetközi szocialista párt *Weiss Hermann* és *Saluzinszky Gábor* elnöklete alatt, ugyancsak 25-én és 26-án, délelőtt — és

délután tartott népgyűlést a városháza földszinti termelben.

Az értekezleten a központ is képviseltette magát *Pintér* Károlyval és *Szalai* Istvánnal. Az értekezleten körülbelül 200 magyar, román és németajku munkás, főleg földmivelő vett részt. A tanácskozásokon, mint a szervezetek hivatalos képviselői 23 község és 4 munkásszervezet képviselőiben 58 munkás vett részt. A nép bajait tárgyalták meg és elhatározták, hogy erőteljes agitációt indítanak a megyében. Az értekezlet hevesen kikelt Arad megye minapi határozata ellen, mely arról szólt, hogy szociálista mozgalmakat meg kell akadályozni. A román, német és magyar ajku munkások a legnagyobb barátsággal tanácskoztak mindvégig.

Mielőtt a gyűlés véget ért volna, a vezetőség a szegedi pártbívektől, akik ugyancsak ekkor tartották ülésüket, üdvözlő táviratot kaptak.

A hatósági ellenőrzést itt december 25-én délelőtt *Murády* Almos rendőrhadnagy, délután *Zubor* Andor fogalmazó; 26-án délelőtt és délután *Rimanóczy* Zsigmond rendőrhadnagy teljesítette.

Az ülések teljes rendben folytak le. A városban a karácsonyi nagy forgalom dacára is feltűnt a sok beözönlött oláh, akiknek nagyrésze a nemzetközi párt jelvényét (vörös szalagon a felírás: *Aradmegyei Nemzetközi Szociálista Kongresszus 1903*) hordta a mellén.

SPORT.

+ **Galambtenyésztő kör Aradon.** Csendben gyűlt össze a napokban néhány lelkes úri ember, hogy egy régi kedvelt sportot újra arra a magaslatra emeljék, melyen az évekkel azelőtt állott. Egy Aradon létesítendő *fajgalamb és baromfitenyésztő egyesületről* van szó, melyet az e téren közismert szaktekintélyvel, *Parthay* Gézával karöltve *Avarffy* Imre, *Fényes* Kálmán és *Szekely* Inigó akarnak Aradon megalapítani. *Parthay* Gézával is járt ez ügyben Aradon s a vele folytatott tanácskozások eredményeként valószínűleg már a napokban megkezdül az új kör, mely egyaránt ideális és gazdaságos célokért küzd. Növeli a mozgalom becsét az, hogy működési központul a szentpétertéri iskolát jelölték ki azzal az eléggé meg nem becsülhető érzéssel, hogy a tanuló ifjúságot is lelkesítsék és oktassák.

A pótlékok kiutalványozása.

(Az utalványok a pénzügyigazgatóságnál.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, december 28.

A pótlék, mely elnevezés alatt az ország államtitviselői kara azt a kisebb-nagyobb összeget várta a kormányelnök ígérete alapján karácsonyi ajándéknak, a mely eddigi s a mostani fizetésrendezési törvényjavaslatban megállapított új fizetések közötti különbözetet képezi, karácsony első ünnepén mégis napvilágot látott és az erre vonatkozó utalványozó rendeletet a pénzügyminisztérium az összes utalványozási joggal felruházott hatóságokhoz szétküldötte, úgy hogy ennek alapján a pótlék kifizetése tényleg kezdetét vette.

A pótlékok természetesen a tisztii díj levonásával fizették ki és így mindenki a neki járó összeg két harmadát vette csak kézhez; de egyúttal a jövőre nézve megszabadult az unalmas havi levonásoktól, úgy hogy január elsejétől a magasabb fizetés már teljes összegben fog kifizetés alá kerülni.

Az *aradi* pénzügyigazgatósághoz, a mint értesülünk, karácsony első napján

megjött az utalványozó rendelet, de az állami hivatalok legnagyobb része arról még nem lett értesítve.

A mint fővárosi tudósítónk táviratozta, a pótlék kifizetését több pénzügyi hatóság már megkezdte; miután azonban a kormánynak a pótlék kiadására egyelőre törvényes felhatalmazása nincsen, a pénzügyminisztérium úgy intézkedett, hogy a kiutalt pótlékok egyelőre tisztii előlegekként tekintessenek és mint ilyeneket könyveljék azokat el.

Ilyesformán, ha karácsonyi ajándéknak kissé megkésett, ujév előtt megkapják a tisztviselők az oly rég várt pótlékokat.

TANÜGY.

(—) **Iskolaszéki ülés.** Arad szab kir. város községi iskolaszéke folyó évi december hó 30-án, azaz szerdán d. u. 4 órakor a városház emeleti kistermében rendes havi ülését tartja, melyre az iskolaszéki tag urak, valamint az összes községi iskolai igazgató tanító urak és urhölgységek ezennel megaivatnak.

A tanácskozás tárgyai: 1. Az elnök jelentése, a délelőtti tanításnak 9 órakor való megkezdése tárgyában, a múlt havi ülésen hozott iskolaszéki határozatnak felfüggesztése iránt. 2. A városi adóügyi osztálynak átirata, az elmúlt iskolai évekről 159 tanuló után előírt 351 korona 60 fillér behajthatlan tandíjhátraléknak leírása iránt. 3. A város törvényhatósági bizottságának határozata, az évi tandíj jövedelem tíz százalékának a rendkívüli párhuzamos osztályok felállításával kapcsolatos évi kiadások fedezésére való fordíthatása iránt. 4. A *Weitzer* János utcai elemi a) fiúiskola tantestületének kérelme a tanítói fizetéseknek a hó 1 ső vagy legkésőbb 2 dik napján való kiszolgáltatása iránt. 5. A Ségvárosi községi iskola egyik tanítója fizetése kiegészítésére az 1903. évre felvett 400 korona állami segélynek mikén való elszámolása iránt teendő előterjesztés és tárgyalás. 6. A szünnapok naptárának az 1904. évre való megállapítása. 7. Az iskolafelügyelő jelentése az iskolai mulasztárokról Aradon, 1903. évi december hó 27 én *Institoris* Kálmán s. k. iskolaszéki elnök.

A német trónörökös regénye.

(A herceg és egy színésznő.)

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesítéséből. —

Arad, december 28.

A királyi házak egyre ismétlődő szerelmi esetei a párisi *Matin* híradása szerint ismét szaporodófélben vannak. A *Folchik*, a *Giron-ok* az *Adamovics* *Vilmák* után egy szépséges amerikai leány regényéről szól az ének, aki, nona csak a berlini udvari opera segédszínésznője volt, mégis magasra vitte.

A *Matin* egy állítólag amerikai forrásból jövő hír után regisztrálja ezt a feltűnő szerelmi regényt, amelyet valószínűleg csakhamar meg fognak cáfolni — amint az szokás ily esetben. Az amerikai forrás állítólag a német császári udvarhoz közelálló köröktől kapta azon értesítést, hogy a német trónörökös, *Frigyes Vilmos* beleszeretett a berlini udvari opera csodaszép tagjába, *Herrar* *Geraldine*-be. *Herrar* *kisasszony* lehetőleg óvatosan távortartotta magát a szerelmes királyi sarjattól, de ez csak olaj volt a tűzre. *Frigyes Vilmos* nyíltan kijelentette, hogy szereti a leányt, nőül akarja venni, és ha ez másként nem lehetséges, lemond trónörökösödési jogáról, a hadseregben viselt tisztii rangjáról, hercegi címéről, szóval mindentől, de neki egyedül *Herrar* kell feleségül.

Más verzió szerint *Herrar* *kisasszony* bétörtönte a fiatal trónörökösöt, és ezzel szította a lángot. Elég az hozzá, hogy a hír *Vilmos* császárnak is fülébe jutott. A császár, aki szerelőséget vigyáz a trónörökösre, és aki épen a minap büntette meg *Frigyes* *Vilmost* három napi

szobafogsággal, mivel egy veszélyes *steeplechase* versenyen résztvett, — természetesen rögtön óvintézkedésekre gondolt. *Herrar* *kisasszonyt* elbocsájtották az operától, és telemes pénzáldozatok révén rávették, hogy térjen vissza hazájába. A szerelmes trónörökös pedig régi módszer szerint külföldi útra küldi a császár — feledni.

A romantikus történeteske azonban nemcsak ebben a formájában, hanem más, kissé pikánsabb formában is napvilágra került.

A *Welt am Montag* című berlini lap tudniillik úgy írja meg az esetet, hogy a trónörökös nem egész *Plató* módszere szerint szerette a *kisasszonyt*. A *kisasszony* pedig szívesen fogadta a magas bókákat és csókokat, úgy, hogy a regénykének szemmel látható következményei kezdtek jelentkezni. Erre az udvar visszaküldte *Herrar* *kisasszonyt* Amerikába, ahol csakhamar egészséges csecsemőnek adott életet, aki feltűnően hasonlít a német trónörökös öfenségéhez. Emellett úgy az anyja, mint a csecsemő, jól érzik magukat.

HIREK.

A vidéki sajtó karácsonya.

— Az ünnepi számról. —

Arad, december 28.

Karácsony szent ünnepére a vidéki sajtó sem maradt el a fővárosi mögött. A nagyobb, ismertebb vidéki újságok akkora terjedelemben jelentek meg, hogy egyik-másik közülök valószínűleg bőségesen olvasnivalója a közönségnek.

A vidéki sajtó élén ezuttal is az *aradi* vezet, tanúságot téve az *aradi* újságok fejlettségéről, modern haladásáról. Dacára, hogy már terjedelemben az első között vannak, az ünnepi számon felül még vaskos naptárt is adtak olvasóknak.

Hogy a vidéki lapok karácsonyi száma hány oldalt tesz ki, azt az alábbi kimutatás állítja előnk:

<i>Aradi Közlöny</i>	44	Szabadság	24
Szeged és Vidéke	40	Nagyvárad	20
<i>Arad és Vidéke</i>	36	Debreceni Füg. Ujs.	20
Szegedi Napló	36	Nagyváradai Napló	16
Pécsi Napló	36	Délm. Közlöny	16
Győri Hirlap	34	Békésmegyei Közl.	12
<i>Függetlenség</i>	30	Magyar Polgár	12
Szegedi Híradó	30	Maros (Makó)	12

Elhunyt kanonok.

— A makói katolikusok gyászja. —

Arad, december 28.

A makói katolikusoknak s Makó város társadalmának súlyos veszteségét jelentő tudósítónk távirata: *Krisztoffy* *János* címzetes kanonok, Makó város plebánosa ma délután hetvenhárom éves korában meghalt. Halálát végleg gyengülés okozta.

Az elhunyt kanonok alig pár hónapja, augusztus 17-én ünnepelte meg lelkipásztori működésének ötven esztendősi jubileumát. — Makó városának valláskülönbség nélkül ünnepe volt ez a nap. Az aranymisében részt vett *Ivánkovics* *János* rosznyói püspök, a csanádi egyházmegye püspökének képviselőiben *Kun* *László* dr. kanonok. A meleg, bensőséggel teljes ünnepek egész sorozata volt ez az aranymise. A környékbéli papság, az összes felekezetek, a hatóságok és a polgári testületek képviselői sorra tisztelegtek előtte s ő meghatva köszöntötte meg azok ovációját. Az ünnepeket társas-ebéd, majd dalos szerenád fejezte be.

Az aranymisét még megérhette a sors különös kegyelméből, de annak emlékei már nem soká boldogíthatják. Halála nagy részvétet kel-

tett Makón, a halálesetet tudatták Dessewffy Sándor csanádegyházmegyei püspökkel, akinek egyik legkedveltebb papja volt Kristóffy.

Nagy előkelő család gyászolja, közöttük *Kristóffy* József orsz. képviselő, akinek rokona volt. Temetésére nézve még határozott intézkedések nem történtek.

— **Az aradvárosi szabadelvű párt** végrehajtó bizottsága ma este fél 6 órakor *Tagányi* István elnöklété alatt értekezletet tartott, melynek egyedül tárgyat az *ujévi üdvözlések* megbeszélése képezte. A végrehajtó bizottság egyértelműleg megállapodott abban, hogy a múlt évek szokásaihoz híven a küszöbön álló új esztendő első napján táviratilag üdvözlí *Tisza* István miniszterelnököt és a vezetése alatt működő összkormányt, valamint *Podmaniczky* Frigyes bárót, az országos szabadsüvpárt elnökét. A miniszterelnökhöz intézendő táviratban azt fogják különösen kiemelni, hogy az ő működésében a liberális irány diadalát látják, az iránta való lelkesedést főképp a legutóbb Bécs ellen elfoglalt álláspontjából merítik s őt, mint a magyar szempontok hathatós védelmezőjét üdvözlí, ki a nemzeti érdeket felfelé és lefelé egyaránt képviseli. Kimondotta még a végrehajtó bizottság, hogy új év napján délelőtt 11-kor a Hungária-kávéházban gyülekezve, felkeresi és testületileg üdvözlí *Tagányi* István pártelnököt, kinek vezetése alatt azután *Urbán* Iván főispánhoz és *Institoris* Kálmán polgármesterhez mennek tisztelegésre.

Az értekezleten *Tagányi* István elnöklété alatt jelen voltak: *Deutsch* Bernát, *Halmaj* Andor, *Kohn* S. N., *Madarász* Antal, ifj. *Nachtnabel* Ödön, *Neuman* Dániel, *Parecz* Béla dr., *Robitsch* Ágoston dr., *Steinhardt* Mór dr., *Tedeschi* Viktor, *Tolnai* János dr., *Varjassy* Árpád, *Virág* Lajos, *Vass* Géza végrehajtó bizottsági tagok.

— **Allamvasuti főtisztviselők előléptetése.** A magyar államvasuti főtisztviselők előléptetése a karácsonyi ünnepek alatt lett közzé téve. Az előléptetések 1903. évi október elsejétől vannak számítva. Az aradi üzletvezetőségénél megérdemelt előléptetés érte első sorban *Fetter* Géza felügyelőt, a forgalmi és kereskedelmi osztály vezetőjét, a ki a I. rangfokozat 3. osztályába *főfelügyelővé* neveztetett ki. *Fetter*nek, a ki mint Aradvárosi törvényhatósági bizottságának tagja és mint a társadalomnak rokonszenves embere, a közéletben is tevékeny részt vesz, ezen kitüntetésére széles körben keltett örömet és meglepetést. Előléptek továbbá: a II. rangfokozat 2. osztályából ugyanannak 1. osztályába: *Klenkhardt* István felügyelő, osztályvezető; kineveztetett: a II. rangfokozat 3. osztályába felügyelővé: *Molitorisz* Gusztáv főmérnök, a számososztály főnökhelyettese és *Nuber* Károly főmérnök szintén felügyelővé, a III. rangfokozat 3. osztályába; *Scharbergi* báró *Bedeus* Károly ellenőr pedig főellenőrré.

— **Szilveszter napja.** Az év utolsó napját a templomokban ősi szokás szerint istentisztelettel fejezik be. A minoriták templomában az év utolsó napján délután öt órakor *Csák* Cirjék dr. rendfőnök pontifikál fényes papi segédlettel, minek befejeztével a szent beszédet *Andrássy* Dezső hitazonok tartja. Ujév első napján reggel 8 órakor a szent beszédet *Székelly* Pál kárp segédlelkész, fél 10 órakor *Fényes* Lajos hitazonok tartják. Délelőtt 10 órakor ünnepeles nagy mise lesz, melyen *Csák* Cirjék dr. rendfőnök pontifikál fényes papi segédlettel. — A ref. templomban az év utolsó napján délután 8 órakor az egyházi szónoklatot *Csési* Imre lelkész tartja. Ujév első napján délelőtt 10 órakor *Varga* Károly segédlelkész tartja az egyházi szónoklatot. — Az ágostai templomban az év utolsó napján délután 5 órakor, valamint az ujév első napján délelőtt 10 órakor istentiszteleteket *Friné* Lajos lelkész fogja megtartani.

— **Rendkívüli közgyűlés a városnál.** Az alábbi meghívást vettük: Arad sz. kir. városi törvényhatósági bizottsága 1904. évi január hó 2-án d. u. 4 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyre a törvényhatósági bizottsági tagokat ezennel meghívom. Arad, 1903. évi december hó 28-án. *Urbán* Iván s. k. főispán.

Tárgy. 1. Polgármester előterjesztése a közgazgatási bizottságból kilépő 5 tag helyének választás utján való betöltése, s az egyes szakbizottságok újbóli megalakítása. 2. A tanács előterjesztése a hidépítés ügyében.

— **Havazások mindentelé.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Ma reggel óta erősen havazik. Az idei télen ez az első hó a fővárosban. Az ország számos vidékéről erős havazást jelentenek s a meteorológiai jelentések szerint tartós havazás várható. Aradon is ma reggel esett le az első hó, mely a nap folyamán váltakozó erősséggel, hideg széllel kísérve állandóan esett. Az utcák egyszerre fehérek lettek, és a lovasut kocsijai a sáros és betömődött sínek miatt alig tudtak már közlekedni. A tél, amelyet eddig nem igen akartunk komolyan venni, most egyszerre kimutatja a foga fehérjét. A hőmérő a nulla alá süllyedt és ha az idő pár napig még ilyen marad, csakhamar megindul a korecsolyasáson a városiigeti hó jegen.

— **A cárné betegsége.** *Szentpétervárról* táviratozzák: A cárnét, aki utóbbi napokban sokat szenvedett fülgyulladás miatt, tegnap sikeresen megoperálták. A cárné különben áldott állapotban van; lebetegedését a nyár folyamán várják.

— **A vashíd ügye.** Az aradi vashíd ügye ma ismét foglalkoztatta a városi tanácsot. Most január elsején kellett volna a városnak nyilatkoznia, hogy a vám- és révjog fejében felépíti-e Arad és Ujarad között a vashidat, vagy sem? Miután azonban egyelőre a hid felépítéséhez feltétlenül szükséges telkekre vonatkozó alkudozások nincsenek befejezve, a hid terve nincs miniszterileg felülbíráva, a város még nem tudja, vajjon elég ellenérték lesz-e a vám és révjog átengedése a hid felépítéseért, vagy esetleg ezzel is újabb terhet rak a polgárságra; szóval, mivel egyelőre még az előfeltételei sincsenek meg annak, hogy a miniszternek adandó nyilatkozat megalkotható legyen, a tanács a mai ülésen ifj. *Lócs* Rezső tanácsos előadása alapján elhatározta, hogy a nyilatkozattételre halasztást kér a miniszteriumtól. Együttal a január hóban tartandó rendkívüli közgyűlést az eddigi adatok rendelkezésre bocsátásával a sürgős intézkedések megtételére felkéri.

— **Csillaghullás az önkénteseknél.** A karácsony meghozta az aradi háziérezed önkénteseknek is a maga ajándékát. Csillagot kaptak, még pedig — egyet. Az örevezetői sarzsit osztogatták az egyéves bakák között, s harminchárom önkéntes közül tizenhatalnak volt része a csillaghullásban, tizenöt közlegény maradt. Az előléptett katonák névsora a következő: *Aranyossy* Benő, *Bartos* János, *Bacsilla* Lajos, *Binder* Rudolf, *Czakó* Zoltán, *Karger* Ervin, *Kürthy* Endre, *Krón* Ede, *Krause* Béla, *Léger* János, *Magyar* Gusztáv, *Mikitta* Béla, *Parecz* László, *Polgár* Lajos, *Péterfy* Antal, *Riegler* Ernő, *Török* Lajos és *Zima* Tibor.

— **Előléptetett állatorvosok.** A törvényhatósági m. kir. állatorvosok sorában a karácsonyi ünnepek alatt nagymérvű előléptetés történt. Az *Aradmegyében* működő járási m. kir. állatorvosok közül előléptette a földmivélségügyi miniszter: *Széké* Dezsőt (Kisjenő) a X. fizetési osztály második fokozatába 1800 korona évi fizetéssel, továbbá *Botos* Károlyt (Borosjenő), *Kuffner* Alajost (aradi járás), *Juhász* Nyitó Pált (Pécska), *Bucsay* Jánost (Borossebes) és *Martin* Miklóst (Világos) a XI. fizetési osztály évi 1400 korona fizetéssel javadalmazott első fokozatába.

— **Rudolf trónörökös nevelője meghalt.** *Bécsből* táviratozzák: *Thurnbergi* *Latour* József altábornagy, az urakházának tagja, v. h. t. t. és Rudolf néhai trónörökös volt nevelője ma reggel 84 éves korában elhunyt.

— **Rákóczi ünnep Pécskán.** A *Rákóczi* esztendőjét szép ünneppel zárja le *Pécska* községe. Az év utolsó napján, a pécskai függetlenségi kör kezdeményezésére ünnepet rendez, a melynek első része a templomban és a községházán, második része este a nagyvendéglőben fog lefolyni. Az ünnep rendezésén főleg *Katona* Antal, a függetlenségi kör elnöke és *Fogel* Hermann jegyző buzgólkodnak.

Az ünnep műsora a következő: Délelőtt kilenc órakor ünnepi istentisztelet a róm. kath. templomban. Tartja *Szathmáry* Géza plébános. Tíz órakor díszgyűlést tart a képviselő testület a községházán.

Az esti ünnepély műsora ez: *Himnusz.* Éneklí a pécskai dalkör. Versét: *Haller* Imre. *Megnyitó.* Tartja *Katona* Antal elnök. *Alkalmi költemény.* Irta és szavalja: *Mohos* Ágoston. *Kuruc-dalok.* Éneklí a pécskai dalkör. *Ünnepi beszéd.* Tartja: *Szondy* János aradi áltami tanítóképző intézeti tanár. *Szózat.* Éneklí a Pécskai dalkör. *Zárszó.* Mondja *Szomorú* István áltami iskolai igazgató.

— **A Petőfi-társaság közgyűlése.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A *Petőfi*-társaság ma tartotta éves közgyűlését, nagy érdeklődés mellett. A tisztújítás a vezetőség eddigi tagjainak újból való megválasztásával végződött. Azután a *Bulyovszky*-pályadíj kiadásával foglalkoztak. Hatvan munka érkezett be, a melyek közül harmincat említésre méltónak se találtak a bírálók. Viszonylag a legjobbnak a *Góg* című pályaművet találtak, s a bíráló bizottság azt javasolta, hogy annak a díjat adják ki. A mű szerzője *Dombay* Géza (Nyitra). Tagválasztás következett. Az üresedésben levő egy helyre csak egy ajánlat történt. *Nógrádi* Pap Gyulát ajánlották, a kit be is választott k. Kültagnak megválasztották *Francesco Schyrola* fiemel tanárt.

— **Az aradi fűszerkereskedők,** a mint az előző években is, elhatározták, hogy üzleteiket újév napján egész nap zárva tartják. Ezzel együtt a fűszerkereskedők az ujévi ajándékokat is megváltották, tekintélyes összeget adván össze az eleggott és elszegényedett kereskedők, valamint az állásnélküli és beteg kereskedély alkalmazottakat istápoló *Erzsébet segítő* alap javára, a melyet az Aradi Kereskedők Köre kezel. A fűszerkereskedők tehát az idén is *melőrlí az ujévi ajándékozásokat,* és remélik, hogy a közönség méltányolva a kereskedőkre nehezedő rossz viszonyokat, szívesen lemond arról különösen a midőn a fűszerkereskedők megváltására egy valóban humánus kereskedelmi jótékonycél gyarapításához járulnak hozzá. Az ujévi ajándékok rendszere különben is méltánytalan szokás volt, a mely egy felőp az üzletfeleknek nem jelentett sokat s a kereskedőknek érzékeny megtarhatóságával járt.

— **Zanardelli meghalt.** Zanardelli, Olaszország volt miniszterelnöke szombaton, madernói villájában testvéreitől és barátaitól körülvevő meghalt. Zanardelli gyomorrákban szenvedett. Majdnem az utolsó percig öntudatánál volt és érezte, hogy vége közeledik. Mikor a legutolsó napokban a vele barátságos viszonyban álló *Bonomelli* püspökkel találkozott, ezekkel a szavakkal vált el tőle:

— Imádkozzék éreitem Istenhez!

A halál híre csak későn este terjedt el Rómából s általános fájdalmat keltett. A minisztertanács elhatározta, hogy Zanardellit állami költségen fogják eltemetni és a gyász jelölő összeállami épületekre kitűzeti a gyászlobogót. *Giolitti* miniszterelnök több miniszte

társával részt vesz a temetésen. — Viktor Emánuel király táviratot intézett Zanardelli testvéréhez, — amelyben élénk fájdalomnak ad kifejezést a nagy férfit elhunytá felett, akihez nagy csodálattal és őszinte szeretettel ragaszkodott Olaszország legjobb fiainak, egyikét veszíti el Zanardelliben, aki egész életét a haza nagyságának szentelte. A király végül mély részvétének ad kifejezést. Zanardelli holttestét Bresciába szállítják, ahol szerdán lesz a temetés. A beérkezett részvét táviratok között van a turini gróf, a génuai herceg, a szenátus elnöke, és számos politikai személyiség részvét távirata is.

— **Eljegyzések.** Wolf Jenő, a Steiner Adolf és társa cég beltagja, az aradi társaságok rokonszenves fiatal tagja szombat este jegyezte el *Fleischer* Joly kisasszonyt, *Fleischer* Jozefa urnő szeretetreméltó, bájos leányát, *Domán* Ignác aradi tekintélyes kereskedő unokahugát.

Czirkál Géza aradi műasztalos eljegyezte *Sütő* Mancika kisasszonyt Aradon.

— **Nagy fizetésektelenség.** *Bécsből* táviratozzák: Az idevaló *Luntzer*-féle selyemárugyártó cég fizetésektelen lett. Tartozása arukért és pénzben 550,000 korona.

— **Az Acsev, mint szállító.** A magyar királyi államvasutak igazgatósága, az aradi és szomszédos üzletvezetőségek részére három éven át szükséges portland cement szállításával az *Aradi és csanádi egyesült vasutak* gurahonci cementgyárát bízta meg. Ugyancsak a gurahonci cementgyárát bízta meg a földművelésügyi miniszter a mezőhegyesi ménésbirtok cementszükségletének szállításával.

— **Karácsonyi ünnepély.** Lélekemelő ünnepélyt rendezett a vöröskereszt egyesület *ujszentannai* fiókja f. hó 23-án, nagyszámu közönség jelenlétében. *Gantner* A. Károlyné elnök, az egyesület tagjainak közreműködésével, az újszentannai polgárok adakozásából mintegy 400 kor-t gyűjtött, mely összegből 80 szegény iskolás gyermeket felruháztak, s vagy 40 elaggott szegény embert ruhával és élelmiszerekkel segélyeztek. Az ünnepély a polgári iskola rajztermében folyt le. Több énekszám és szavaltat után *Römer* Miklós r. kath. s. lelkész, *Uherczky* Ottó tanító és *Adelmann* Károly meleg beszédet intéztek a halgatókhoz, s az adományok kiosztásával a sikerült ünnepély véget ért.

— **A vezényszó kérdése — másutt.** A magyaroknak vigasztalása lehet az a hír, a melyet Brüsszelből táviratoznak. Nemcsak nálunk van nyelv kérdés a hadseregben: másutt is okoz az aggodalmat. Brüsszelben a városi milícia lovas ezredének összes tisztjei és altisztjei *leköszöntek a rangjukról*, mert a belga hadügyminiszter eltávolította a francia vezényszót és helyette a *flamand* vezényszó használatát rendelte el. A miliciában legnagyobb részben vallonok vannak, akik nem akarnak lemondani a francia vezényszóról.

— **Halálozás.** Súlyos csapás érte *Schreiber* Vilmos dr. aradi orvost: édesatyja *Schreiber* Ambrus hatvanhét éves korában Mezőtúron meghalt. Az elhunyt Mezőtúrnak tekintélyes közbecsülésben álló polgára volt.

— **Gazdatiszták a miniszterelnöknél.** Ma vezette a nem okleveles gazdatiszták küldöttségét *Szuha* István képviselő *Talján* Béla földművelési miniszter elébe. A miniszter meghallgatta a küldöttség szónokának a nem okleveles gazdászok nehéz viszonyaira vonatkozó piasztát és biztosította jóindulatáról a küldöttséget, melynek tagjai közt több *aradmegyei* gazdász is volt.

— **Szociálista községi képviselők kongresszusa.** *Szegvárról* hírlapunknak: Szombaton reggel nyit meg Szegváron, Csongrádmegye volt székhelyén, a szociáldemokrata községi képviselők első magyarországi kongresszusa, amelyen 28 községből 60 küldött volt jelen, a hatóság részéről *Bécsy* Sándor főjegyző jelent meg. A tanácskozáskor *Mezőfi* Vilmos budapesti lap szerkesztő vezette, a ki megnyitó beszédében kimutatta a társaság jelentőségére, hogy a szociáldemokrácia már a község házába is bevonult

még pedig oly mérvben, hogy szociáldemokrata községi képviselők kongresszusa lehet tartani. A nagy számmal megjelent román képviselők-höz *Popa* Miklós intézett román nyelven beszédet, majd a magyarországi újjászervezett szociáldemokrata párt vezetősége tette meg jelentőségét a község házában elért eredményekről, e szerint eddig 126 község képviselőtestületében vannak hivatottak a pártnak, 5 községben már többségben is vannak. A szociáldemokrata községi programtervezet körül hosszas vita indult meg. A tervezet szerint a szociáldemokraták követelik a községekben az általános választójogot, az ingyenes iskoláztatást, az iskolás gyermekek ellátását, minden községben ingyen orvost, a községekben terhek fedezésére a fokozatos adót és minden közvetett adó eltörlését, a községi üzemeknek a magánüzemektől való kivonását, ingyen temetkezést, ingyenes községi jogvédőket, a községi szegényügy rendezését, s i. t. Ezt a programtervezetet számos felszólalás után a kongresszus elfogadta. A szociáldemokrata községi képviselők országos szövetségét *Beller* Antal javaslatára megalakították. A tanácskozáskor *Mezőfi* Vilmos és a községi főjegyző mondtak beszédet.

— **Pápai áldás egy aradi festőnek.** *Balla* Frigyes aradi festőt, aki *Majláth* Gusztáv gróf erdélyi püspököt nemrég lefestette, nagy megtiszteltetés érte tegnap. *Majláth* püspök, aki a napokban tért vissza római útjából, a pápától egy arcképet hozott neki, amelyen *X. Pius* sajátkezű írásával pápai áldását küldi számára. Az érdekes fényképen a következő felírás olvasható:

„*Frederico Balla pictori et familiae eius* mediante episcopo Transilvaniensis apostolicam benedictionem mittit, Romae, 31. Oct. 1903. Pius, PP. X. (Magyarul: *Balla* Frigyes festőnek és családjának az erdélyi püspök útján apostoli áldását küldi *X. Pius*, PP.) A kép holnaptól pár napig *Seabó* Albert kirakatában látható lesz.

— **Uj vidéki lap.** *Vasmegyei Napló* cím alatt Szombatváson újított kezdve egy hetenként kétszer megjelenő politikai lap indul meg. Az új lap főszerkesztője *Czifrák* János dr., felelős szerkesztője *Dömötör* Béla lesz.

— **Kasszafurás a fővárosban.** A fővárosban, írta tudósítónk, újból előbukkantak a kasszafurók. A Hengermalomnak a Lipót-tér 2. számú fióküzletében végezték első munkájukat a karácsonyi ünnepek alatt. Az üzlet ugyanis a három karácsonyi ünnep alatt zárva volt. Ma reggel, amikor az üzlet elárulónője *Demkó* Lujza a boltot fel akarta nyitni, nagy megdöbbenéssel látta, hogy a bolt fel van nyitva. Rendőrt hívott, aki konstataulta, hogy az üzletben levő vas pénzszekrény jobb oldalát a belőrők kifurták. 66 lyukat furtak a kasszába és így jutottak a trezor felső rekeszébe, ahol 4—500 koronát érő ékszer volt. Ezt el is lopták. A trezor alsó rekeszében 394 korona volt. Ehhez azonban nem jutottak. A rendőrség nyomozza a kasszafurókat.

Az ellopott ékszerek a következők: egy pár krajcárnagyságu velencei kézelő gomb, 8 cm. széles sima arany karkötő, egy csavart arany láncszeméből készült karkötő, rajta különböző függők, egy rövid arany nyaklánc, egy arany kék köves gyűrű, egy arany 4—5 gyémánttal ékített arany gyűrű, egy arany gyűrű kis gyémánttal, egy női fejét ábrázoló broschüt ezüsből, aranyozva, egy három gombból álló aranyozott broschüt, egy gránát gyöngyör, egy hosszú vékony ezüst oxidált nyaklánc arany gombokkal.

— **Tűzoltók megjutalmazása.** F. hó 27-én a tűzérsegi taktanyan szép ünnepség keretében jutalmazták meg az önkéntes tűzoltók közül azokat, akik az elmúlt évben legtöbb tűzérsegi szolgálatokat teljesítettek, ötvenkét tűzoltó között 451 korona jutalmat osztottak ki. Az ünnepélyt *Panker* Viktor parancsnok nyitotta meg. Beszéde után kiosztották a jutalmakat. Az ünnepélyen jelen voltak: *Mihályovits* Gyula és *Faragó* Béla szakasparancsnokok és *Román* Vilmos szertárnok.

— **Elfogott tolvajok.** Kereki tudósítónk jelenti: A kereki *Sulkovszky* uradalom intézőjénél, *Csókás* Mihálnál tegnap éjjel *Mánis* József kereki és *Mikolacsán* Illia ósztannai lakosok betörték, és két hizott sertést elloptak. A rögtön érte-ített pankotai csendőrség erélyes nyomozása következtében már ma letartóztatták a két tolvajt, sőt az ellopott sertéseket is sikerült megtalálni. — ámbár akkor már az egyik le volt öve.

— **Gondoljon mindig arra,** hogy a lélekzőszervek meghűtése, mint a tüdő, gége, torok és egyéb bajoknak borzasztó következményei lehetnek. A ki ilyen betegségeknek van kitéve vagy pedig asztmában, gége, — torok, — tüdőhurutban, nehéz lélekzésben, mellszorulásban vagy hasonló bajokban szenved, az használja az általánosan elismert és kedvelt „*Pektora*“ fűszer-teát, mely szer csodálatos hatással bír mind ezen betegségeknél. A ki a „*Pektora*“ fűszerteát valódi, hamisítatlan állapotban akarja meghozatni, forduljon közvetlen csakis a *Diana* gyógyszer-tárhoz, Budapest, Károly körút 5. sz., mely azt csomagonként 2 koronájával küldi meg.

— **Finom cipők összetörődése.** A Szabadságtéren, *Porter* Vilmos Nagy Áruházában igen jelentékeny raktár törődött össze, különösen finom cipőkben. Ez a körülmény arra indítja az áruházat, hogy a finom cipőket rendkívül leszállított árakon bocsássa eladásra. Akik tehát barátai az olcsó bevásárlásnak, bizonyára nem fogják elmulasztani ezen ritkán kínálkozó alkalmat. Beállít már a havas, esős tél és mindenkinek van szüksége jó cipőre. Bélelt posztó száru lábbelikben igen nagy a választék (ugy hisz a hölgyek, mint férfiak számára). A *Porter*-féle cipőkhöz hasonló jó készítésű, sikkes és elegáns lábbelit alig szerezhethetünk be.

— **Ujévi és alkalmi nászajándékok** a legolcsóbb árakban, óriási választékban *Weinberger* Ferenc ékszer és óra üzletében kaphatók. Arad, Központi szálló. Telefon 439.

— **Minden nőnek** tudnia kell, hogy a párisi és bécsi kiállításán arany éremmel kitüntetett *Balassa* féle valódi angol ugorokatej azonnal eltünteti a sepleőt, májfoltot és mindennemű tisztát anságot az arcról és annak gyönyörű üdeséget, fiatalságot kölcsönöz, kar tehát varni, mindenki vegye meg még ma. Ara 2 korona, hozzávaló ugorokatej szappan 1 kor. 3 drb. 2 kor. 40 fill. Poudre 1.20 és 2 kor. Kapható *Balassa* Kornél gyógyszer-tárában Temesvár, Aradon *Vojtek* és *Weisz* ura nál, *Krausz* Elemér és társai drogueria üzletében, *Földes* Kelemen gyógyszer-tárában, *Tábor* Gyula gyógyszer-tárában Pécskai-ut 18. sz., ahonnan titoktartás mellett hazhoz is lesz küldve. Tessék *Balassa* féle ugorokatejét kérni.

— **Nátha, köhögés, rekedtség, nyalkasodás** és torokbeli ingerlél kitűnő hatása a *Senega* mélypasztilla. Kapható *Kossuth* gyógyszer-tárában, *Boros* Béné-tér 15. (Dengli ház.) Ara egy korona.

— **Szoba illatok** a legfinomabb minőségekben. 1 üveg 70 fillér *Vojtek* és *Weisz* cégnél Aradon.

Elítélt feleséggyilkos.

(Tizenöt évi fegyház.)

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesítése. —

Arad, december 28.

Érdekes ügyet tárgyalt ma a budapesti büntetőtörvényszék mint esküdtbíróóság. *Ihász* Ferenc 61 éves budapesti napszámos 1875. évi január 31-ikén házasságot kötött *Kovács* Erzsébettel. Az igazga természetü ember feleségével és három gyermekével igen rosszul bánt. Feleségét ütötte-verte, többször agyonütéssel és lelővéssel fenyegette, különösen olyankor tette ezt, mikor a korcsmából holtrészegen tért haza.

Az asszony, aki áldott jó teremtes volt, mindig kedvében járt urának, igyekezett őt az ivásról, durva bánásmódjáról leszoktatni, de minden kísérlete hiábavaló volt. Egy ízben az asszony csak futással tudott menekülni az elől, hogy a férj őt forgópisztolyal lelőjje; a kétségbeesett nő a hatósághoz fordult oltalomért, el is ítéltek *Ihászt* közönség elleni kihágás miatt; a durva lelkületű ember ekkor elhagyta a feleségét és bosszút esküdt, hogy a följelentést meg fogja keserülni *Ihászné*. Bosszuját végre is hajtotta. Orozva támadt az asszonyra és négy lövéssel leterítette, a boldogtalan nő meghalt, *Ihász* pedig — mint aki dolgát jól végezte — szép nyugodtan tovább ment.

Ma reggeli... Készítői... 117 korona... 120 korona...

Uj-évre!

Uj-évi képes-levelezőlapok és üdvözlő jegyek

óriási választéka.

Névjegyek

a legfinomabb, divatos kivitelben gyorsan és olcsón készíttetnek.

Diszművek, ifjúsági iratok, regények, képeskönyvek

mint

alkalmi vételek

meglepo olcsó árakon

kaphatók!

Legnagyobb választék könyvekben

Minden irodalmi újdonság raktáron!

Bármely vallásu imakönyvek... nyörű kötésekben... Hoek legújabb imakönyve 10 félt kivitelben.

Naptárak nagy választéka. Előjegyzési naptárak rendkívül jutányos árakon.

Irodai cikkek, kitünő minőségben. Posner-féle üzleti könyvek teljes bizományi lerakata, gyári árak mellett.

Festészeti kellékek, valódi dűszszeldorfi festészeti olajfestékek, paletták, a legjobb belga festővaszon. Olaj- és akvarell festékek egész felszerelése kazetákbán, festőminták nagy választéka ugy eladásra, mint kölcsönzésre.

Remek rézmetszetek igen jutányosan kaphatók.

Egyes könyvek, valamint egész könyvtárak méltányos árakon való vásárlása, Szintugy könyvtárak előnyös árakon való berendezése és kiegészítése.

Keresem a Hét, Uj Idők, Mátyás diák, Vasárnapi Ujság, Kakas Márton, Borsszem Jankó, En Ujságom, Fliegende és Magyar Figaró utóbbi évfolyamait 1903-ig bezárólag.

Kiváló tisztelettel:

1442

Kerpel Izsó

könyv-, zenemű- és papir-kereskedése, anti-quariuma, könyv- és zenemű kölcsöntára

Aradon, Andrássy-tér 20. sz. (Fischer Eliz-palota.)

Városlás megyei telefon: 385.

A budapesti büntetővádas esküdtbíró-sága ma szándékos emberölés büntette miatt vont felelősségre.

A bíróság először a vádlottat hallgatta ki.

Az elnök: Megértette a vádat?

A vádlott: Megértettem, de nem érzem magam bűnösnek, mert nem szándékosan öltem meg.

Az elnök: Hát hogyan?

A vádlott: Holtrezegen. Azt sem tudtam, hogy meglőttem, azt sem tudtam, hol fogtak el, csak arra ébredtem, hogy a törvényszék fogházában vagyok. Bizony eddig magam sem hittem volna, hogy az ember még csak vissza emlékezni sem tud arra, hogy részeg fővel mit tesz, most azonban már elbízom.

Az elnök: És miért haragudott meg az asszonyra?

A vádlott: Mert rossz gazdasszony volt, főzni sem akart, úgy hogy a kocsimában kellett étkéznom. Folyton zsörtölődtek, a jó szó azonban nem használt.

Az elnök: Ha nem akarta a feleségét meglőni, miért hordta magával mindig a revolvert?

A vádlott: Azért, mert egyszer két csibész megtámadott. Azóta sétaközben is magammal vittem a fegyvert. Aztán mint házmesternek is szűkségem volt a fegyverre.

Az elnök: Mikor a rendőrség az első fegyvert elvette magától, egy másodikat vett, hogy bosszút álljon a feleségen.

A vádlott: Nem azért, hanem fegyver nélkül nem jól éreztem magam.

Ezután a tanúk kihallgatására került a sor, akik rácsáfoltak a lelketlen emberre. Elmondták, hogy az asszony soha egy szóval sem bántotta meg az urát, viszont ez kegyetlenül bánt vele örökké.

Ihász a tárgyaláson a cinizmusig menő nyugodtsággal beszél; a gyilkosságról olyan félvállról szól, mintha egy kis becsületsértés miatt vádolnák.

Az esküdtek Ihászt bűnösnek mondták ki, a mire a bíróság tizenöt évi fegyházra ítélte őt. A vádlott és az ügyész megnyugodtak, a védő semmisségi panaszt jelentett be.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A Kisfaludy színház bukása. Alig van színház, amely annyi viszontagságon ment volna keresztül, mint az ó-budai Kisfaludy színház. A sok viszontagsággal együtt járt a vállalkozó szellemű igazgatók bukása is. Bokros József is szerencsét próbált mint szízigazgató ezzel a színházzal, de ő sem tudott boldogulni. Mikor már látták a társulat tagjai, hogy igazgatójuk kezd gázsi fizetési nehézségekkel küzdeni, szrtájkolni kezdettek. Bokros azonban még ekkor sem adta fel a reményt s mindent elkövetett, hogy friss pénzzel bearanyozza a színház homályosodó hírnevét. Szorultságában 400 korona óvadékkal felfogadta pénztárosnőnek Kunovszky Gizellát. A pénztáros két nap mulva már beírta, hogy az ő állása a színháznál csak tisztelőbéli állás, amelylyel dolog nem jár még akkor sem, ha egész nap a pénztárnál ül is, mert a közönség nem látogatja a dunaparti muzsateplomet. Ezért felmondta az állását s visszakövetelte az óvadékul letett 400 koronáját. Bokros igazgató azonban ezt az összeget rég elfizette gázsi fejében a tagoknak s így nem tudta visszafizetni. Ezért került ma sikkasztás bűntettével vádolva Kunovszky Gizella panaszára a vádlottak padjára. A tárgyaláson Bokros azzal védekezett, hogy Kunovszky Gizella szóbeli engedelmet adott neki arra, hogy a 400 koronát, amely óvadékot képezett, felhasználhassa. Miután ezt a védekezését ugy a panaszosnő, valamint az írásba foglalt s Bokros által is aláírt szerződés megcáfolta, a törvényszék dr. Balázs kir. ügyész vádjára bűnösnek mondtotta ki sikkasztás bűntettében s ezért az enyhítő körülmények figyelembe vételével 4 napi fegyházra ítélte s kötelezte a 400 kor. visszafizetésére. Az ügyész súlyosbításért, a vádlott és védője pedig felmentésért felebezték.

§ Kerékpár-sikkasztó. Az aradi törvényszék főtárgyaló tanácsa előtt ma egy kerékpár tolvaj

állott. Schwarz Sándornak hívják, s habár kerékpárt lopott, az ügyész meg is sikkasztás miatt helyezte vád alá. Előtti két évvel Koch Dániel kerékpárkereskedőtől egy 340 korona értékű kerékpárt kélt kölcsön, de evvel Temesvárra szökött és ott nyomban eladta. A vádat a törvényszék azonban ezt nem látta beigazolva és Schwarzot, aki különben előzetes letartóztatásban van helyezve, három hónapi fegyházra ítélte. Aból a büntetésből az előzetes letartóztatás által egy hónapot kitöltötnek számítottak.

NAPIREND.

December 29. Kedd. Róm kath. naptár: Tamás püspök. Protestáns naptár: Tamás püspök. Izraelita naptár: Jeruzsálem ostromlása böjt. Görög-keleti naptár (december 16.): Aggeus. A nap kel 7 óra 34 perc, nyugszik 3 óra 59 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombat délelőtt 11 1/2-12 1/2 óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 1/2-2 1/2 óráig; vasárnap és ünnepeken zárva. Helyiség: Eréklye-muzeum helyisége mellett Iktósterem

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött távirati szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hűvös, szeles, sok helyütt csapadék.

December 29. A Kölcsey-egyesület irodalmi estélye (Városház.)

December 30. Iskolaszéki ülés délután 4 órakor.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti ár- és értéktöze.

- Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. -

Budapest, december 28

Délután. Buzakinát mérsékelt, vételkedv javult. Kedvező irányzat mellett 30.000 métermázsra került forgalomba 2 1/2. közben 5 fillérral drágább árakon. Egyéb gabonának kedvezők. Időjárás havas.

Kölcsező. Berlin 1/2 olcsóbb, Páris 10 magasabb.

Aradi 28 órakor:

Table with 2 columns: Item (Buza, Rozs, Zab, Tengeri, Repce) and Price range for 1904.

Budapest 28 órakor:

Table with 2 columns: Item (Buza, Rozs, Zab, Tengeri, Repce) and Price range for Budapest.

Vasúti közlekedés.

- Érvényes 1903. évi október hó 1-től. -

ARADROL

Table with 2 columns: Destination (Budapest, Nagyvárada) and Time/Price.

Erdély felé:

Table with 2 columns: Destination (Személyvonat, Gyorsvonat) and Time/Price.

Temesvár felé:

Table with 2 columns: Destination (Személyvonat, Gyorsvonat) and Time/Price.

Szeged felé:

Table with 2 columns: Destination (Személyvonat, Gyorsvonat) and Time/Price.

Brád felé:

Table with 2 columns: Destination (Személyvonat, Gyorsvonat) and Time/Price.

ARADRA

Table with 2 columns: Destination (Személyvonat, Gyorsvonat) and Time/Price.

Erdély felől:

Table with 2 columns: Destination (Soborsintől, Gyorsvonat) and Time/Price.

Temesvár felől:

Table with 2 columns: Destination (Vegyesvonat, Személyvonat) and Time/Price.

Szeged felől:

Table with 2 columns: Destination (Személyvonat, Vegyesvonat) and Time/Price.

Brád felől:

Table with 2 columns: Destination (Gurahonczról, Vegyesvonat) and Time/Price.

Motormentek

Arad-Városháztér és Mezőhegyes között.

Table with 2 columns: Direction (Arad to Battonya, Mezőhegyes to Battonya) and Time/Price.

Arad-Uj-Szent-Anna-Kétegyháza között.

Table with 2 columns: Direction (Kétegyháza to Arad, Arad to Kétegyháza) and Time/Price.

Dohányzók

kérjenek

„NIL“

KROKODILUSSAL!

LEGJOBB EGYPTOMI
S z i v a r k a - h ü v e l y,
LEGJOBB EGYPTOMI
S z i v a r k a - p a p i r t.

Kitüntetve a párisi hygienikus kiállitáson 1902. az „arany éremmel.“ — Mindeütt kapható!

REGÉNY-CSARNOK.

Az Antikrisztus csodái.

— Regény. —

Irtta: Lagerlöf Zselma.

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Chelnoky Viktor.

(Folytatás.)

[31]

Diamantban is van San Pasqualenak temploma; a város falán kívül, a Porta Etna előtt fekszik, egy kissé lejjebb a hegy oldalán. Kicsiny ugyan ez a templom és szegényes, de fehér fala s vörös kupolája szépen elrejtőzködik a mandulafák között.

S ezért, amint jön a mandulavirágzás ideje, azonnal Szent Pasquale temploma lesz a legszebb Diamantban. Mert a virágzó ágak boltozattá borulnak feletté s fehér, ragyogó virágokkal mint valami felséges köntössel borítják el.

De San Pasquale temploma mégis nagyon szerencsétlen és elhagyatott, mert soha többé istentiszteletet nem lehet tartani benne. Mert mikor Garibaldi katonái, akik Szicíliát felszabadították, Diamantba érkeztek, a San Pasquale templomában és a mellette levő ferenczendi kolostorban ütöttek tanyát. S még oktalan állatokat is bevitték a templomba s olyan züllött tivornyákat csaptak asszonysemélyekkel, megkártyával, hogy a templomot azóta megszenteltelenítettnek s tisztátalannak tartották, és soha többé istentiszteletre meg nem nyitották.

Ezért ezt a templomot az előkelő emberek s az idegenek csak akkor méltatják figyelemre, mikor a mandulafák virágzanak. Mert bár az Etna egész lejtője tele van mandulafával, a legnagyobbak és legszebbek mégis ott vannak a vén, kihalt templom körül.

De a szegény emberek egész évben eljárnak San Pasqualehez. Mert ámbár a templom mindig zárva van, mégis csak elmenniük tanácsot kérni a szenttől. A bejárás mellett ugyanis kőmennyezet alatt ott van a szentnek képe s ehhez szoktak imádkozni, hogy beláthassanak a jövődbe. Mert senki jobban meg nem mondja előre a jövődet, mint San Pasquale.

Éppen aznap reggel, mikor Gaetánó elutazott Diamantból, felhő szállt alá az Etnáról, sűrű, mintha por lenne, melyet nyájak sokasága vert fel. S a felhő betöltötte az egész levegőt, mint valami feketeszárnyú sárkány, mely esőt, nyirkos ködöt és sötétséget okád. S a levegő olyan sűrű lett tőle Diamantban, hogy az utca egyik oldaláról nem lehetett átlátni a másik oldalra. A levegő nyirka ellepett mindent; a föld épp olyan nedves volt, mint a háztetők, a kapufélék verítékeztek, a lépcsőkorlátokon nagy cseppek ültek, a köd ott gomolygott az udvarokban, sőt még a szobákban is, hogy az ember azt hitette volna, hogy füsttel vannak tele.

S ugyanezen a reggelen, korai órában, mielőtt még esni kezdett volna, egy gazdag angol hölgy nagy utazókocsijában elindult Cataniából, hogy kirándulást tegyen s megkerülje az Etnát. S mikor már pár órahosszat kocsiázott megkezdődött a borzasztó eső s mindent elborított a köd. Mivel pedig az angol hölgy nem akarta a pompás vidék látását elszalasztani, elhatározta, hogy bemegy a legközelebbi városba s ott várja meg, míg a rossz idő elmúlik. Ez a város pedig éppen Diamante volt.

Az angol hölgyet miss Tottenhannak hív-

ták s ugyanez volt, aki Cataniában a Palazzo Palmeribe költözött be. A sok holmi között, amit az utaladásban magával hordott, ott volt az a kis Krisztus-kép is, melyet donna Micaela a palotából való kiköltözése előtt való estén segítségül hit. Mert ez a kép, bármily ócska és ütött kopott volt is, mindig vele volt az angol hölgygel, mint emléke egy régi barátjának, aki minden vagyonát érre hagyta.

Az ember azt hitette volna, hogy Szent Pasquale tudta, hogy minő csodateremtő kép ez, mert mintha üdvözölni akarta volna. Abban a pillanatban, mikor miss Tottenhann kocsija a Porta Etnán befordult a városba, megszólaltak a San Pasquale-templom harangjai.

S zúgtak egész nap maguktól. A San Pasquale harangjai nem sokkal nagyobbak azoknál a csengetyűknél, amelyekkel a majorságokban szokták összehívni a munkásokat, s éppen úgy van elkészítve a haranglábuk is fen a torony teteje alatt. A kötelük pedig kifelé log le a templom fala mentén.

Nem nehéz munka a harangokat megcsendíteni, de mégsem könnyű dolog, hogy maguktól megcsendesüljenek. Aki a barátó: kolostorabeli öreg Fra Felicit látta, hogy hogyan teszi bele lábát a kötel hurkába s hogyan próbodik, hogy meglődítse a harangot, az tudhatta, hogy segítség nélkül nem szólhatnak meg.

De ezen a reggelen mégis így történt. A kötel kifeszítve volt rákötve a falon egy kam-póba és senki sem nyúlt hozzá. A kis toronyba sem mászott fel senki, hogy meglőbálja a harangokat. S mégis látható volt, amint ide-oda inognak s a nyelvük odaütődik a falhoz. Senki sem tudta megmagyarázni, hogy hogyan indultak meg.

(Folytatás következik.)

IDEGENEK ARADON.

— December 27. —

Fehér Kereszt szálloda. Mangra Vazul vikárius Nagyvárad. — Hofmeister Géza bankigazgató Hollós. — Hupke Artur magánzó Fehértemplom. — Östreicher József kereskedő Budapest. — Schlick György magánzó Szászváros. — Székely Viktor mérnök Budapest. — Skovnik Rezső főmérnök Zombor. — Ifj. Madarász János szerkesztő Kassai. — Steiner Jenő bérkereskedő Budapest. — Zutter Ernő utazó Budapest. — Dr. Schick Győző ügyvéd Szászváros. — Mayer Aurél bankigazgató Nagybecskerek. — Hansli Emil műegy. hallgató Nagyvárad. — Deutsch Vilmos kereskedő Békésgyula. — Szentmihályi József kereskedő és neje Békéscsaba. — L. Etonehe Apolo Emil bankigazgató Borysláv. — Székely Miklós kereskedő Budapest. — Leitler Ernő hivatalnok Budapest. — Hyduska Armin kereskedő Budapest. — Schrun Róbert titkár Soborsin. — Pohlmann Hugó mérnök neje Budapest. — Pick Lipótné magánzó Budapest. — Horovitz Gyula kereskedő Budapest. — Sorbán Demeter utazó Bécs. — Gugl Ferenc ügyvédjelölt Temesvár. — Marberger Márton kereskedő és neje Feketehegy. — Farkas Andor hivatalnok Lugos.

Központi szálloda. Bara Péter irodafőnök Budapest. — Fein László gazdatiszt Apatelek. — Riccini Agoston és neje vízmester Komárom. — Lovag Gulemann Lajos jószágigazgató ÓBéba. — Urbán Alajos kárbeszélő Budapest. — Klein Frigyes utazó Budapest. — Szalai Lipót kárbeszélő Kolozsvár. — Eile József magánzó Lemberg.

Nemzeti színház.

Béret 87. sz.

Páratlan.

Kedden, 1903. évi december hó 29-én:

Az aranyember.

Dráma 5 felvonásban, előjátékkal. Irtta: Jókai Mór.

SZEMÉLYEK:

Timár Mihály	Könyves J.	Csujkás tisz	Juhász S.
Trikálsz	Győre Alajos.	Brazovics	Békés Gyula.
Timea, leánya	Gőz Aranka.	Zsófia, neje	Pajor Ágnes.
Tereza	Csigaházi E.	Athália	Gazdi A.
Noémi, leánya	Róti Frida.	Kadisa	Simon Jenő.
Krisztyán	Mariházi M.	Fabula János	Pápai József.

Kezdés este 7 óra fél órakor.

NYILTÉR.*

Alulírott fűszerkereskedők közös meg-
egyezőssel és kötelezőleg kijelentjük, hogy
ujév napján 2909

üzletünket egész napon át zárva tartjuk.

Arad, 1903. december 28.

Éles Armin	Fejér Gyula
Dürr Gusztáv	Lázár Gyula
Tamasdán Kornél	Daimel Lajos
Hartmann Samu	Fárber Lajos és testvére
Karátsonyi Antal	Follák József
Guttmann Samu	Rothstein Mór

F. hó 24-én éjjel az „Abbázia“ kávé-
házban nyilvánosság előtt Czirkál Géza ur
menyasszonyára hangos sértő kifejezést
használtam; azokért Czirkál ur tanui által
elégtétel adásra szólított fel; kijelentem,
hogy menyasszonyát semmi szín alatt egy
szóval sérteni sem akartam; sajnálkozásomat
fejezem ki a dolog felett, ünnepé-
lyes bocsánatot kérek ugy Czirkál urtól,
mint annak menyasszonyától.

Arad, 1903. december 29.

2905

Siszehy Antal.

TELJESEN PÓTOLJÁK

a francia cognacot

gróf KEGLEVICH ISTVÁN utódai

hirneves promontori cognac-gyár

(alapítva 1852.)

mindenütt kapható gyártmányai

Központi iroda és gyártelep: Budafok.

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurotos bajainál, valamint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— koronáért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alantl ózeggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc).

KINTZLER ZOLTAN

Gronometter műorás és ékszerész

Arad, Andrássy-tér 20. (Régi arena.)

Kizárólag finom

óra és ékszer

kapható.

1631

Pontos és szolid kiszolgálás!

M. kir. szabadalmazott

Tüzi fecskendők

és hozzávaló mindennemű tömlők (csövek)

Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működésért 8 évi jótállás (ingyen javítás).

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyúk

és hozzávaló legjobb minőségű gumi csövek gyári áron. A szivattyú hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, ezáltal a szivattyú nem romlik és a bort nem ronthatja a gépezet jó működéseért 8 évi jótállás, ingyen javítás.

K u t a k

a hozzávaló csövekkel gyári áron

Hönig Frigyes

harangöntőnél 1418

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Mindennemű javítások elfogad-
tatnak.

28715—1903.

Hirdetmény.

Az Arad város területére folyó évtizedes szeszitaloknak korlátlan kimerésére, valamint kismértékbeni elárúsítására és korlátozott kimerésére kiadott engedélyek után az 1903—1905. évi időszakra kiadott italmérési illetékek ellen az egyesek által beadott felebbvezések tárgyalására az 1899. évi XXV. t. cz. 17. §-a, valamint az azon t. cz. végrehajtása iránti utasítás 19. § a értelmében megalakítandó italmérési illeték felszólamlási bizottság a tárgyalásokat a városháza földszinti kistermében folyó évi december hó 30-án d. e. 9 órákor fogja megtartani.

Erről az érdekelt felek hirdetmény útján azzal értesítetnek, hogy a tárgyaláson megjelenehetnek és érdekeiket élő szóval is előadhatják.

Arad, 1903. évi december hó 28-án.

A városi tanács.

423—1903. vég. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a borosjenői kir. járásbíróóság 1903. évi B. 218/10. számú végzése következtében Angelina Tivadar borosjenői lakos javára, Hajduk Tógyer barakonyi lakos ellen 15 kor. s járulékal erejéig 1903. évi október hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 756 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutorok, ágynemű, buza, kukoricza, tükarmány, lovak, lószekér nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a borosjenői kir. járásbíróóság 1903. évi V. 560/2. számú végzése folytán 15 kor. tőkekövetelés és eddig összesen 31 kor. 42 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Barakonyban, adós lakásán leendő eszközzésére 1903. évi december hó 29-ik napjának délelőtti negyed 12 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérők, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ugy ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Borosjenő, 1903. évi december hó 15. napján.

Nagy,

2908

kir. bir. végrehajtó.

Hölgyek figyelmébe.

A ki olcsó leszállított árban jó ruha szövetet, barchetet, mosókélmét, vagy télikendőt óhajt vásárolni, ne mulassza el megtekinteni

Hoffmann Sándor

czég, (Szinház-épület) alkalmi áruházát, hol maradékok majdnem félárban, egyéb téli áruk pedig rendkívül jutányosan kaphatók.

HOFFMANN SÁNDOR, Szabadság-tér sarkán,

Szinház-épület.

2756

VÁROSI és MEGYEI TELEFON 10. SZÁM.

Tisztelettel tudatom a n. é. közön-
séggel, hogy a **József főherceg-
uton** levő eddig is jóhírű és előkelő ven-
dégekkel bíró

Japan kávéházat

e hó 22-én meg- és átveszem.

Törekedni fogok, hogy mélyen tisztelt
vendégeimet pontos kiszolgálás, kitűnő
kávéházi italaim által teljesen kielégítem.

Szives pártfogást kér,

2857

Kiváló tisztelettel

MOLNÁR ZSIGMOND.

Van szerencsém a n. érdemű közönséget arról értesíteni, hogy ere-
deti csomagolásban oly

Csukamájolajat

hozok forgalomba, mely egy új eljárás szerint le-
frissen fogott csukák májából, az erre a célra berendezett hajókban elő-
állítva E

csukamájolaj

nagyban különbözik az árubeltől, világos-sárga és a lehetőségig szagtalan.

JAVALVA: Tüdő, mell és gégebetegségek,
görvélykór (scrophula) ellen, valamint gyenge egyének,
különösen gyermekeknek, mint vértisztító és javító.

Ez a csukamájolaj könnyen reszorbeálható, ezért gyerme-
kek és gyenge egyének igen jól tűrik, miért is orvosi autoritások
mint a test súlyát gyarapító és vértisztító legjobban ajánlják.

Egy üveg ára 2 korona.

Lakások, beteg- valamint gyermekszobák levegőjének tisztítására
aiánok

ozón fenyő illatot.

E fenyő illatból pár cseppet forró vízzel telt edénybe öntünk, mi által a le-
vegő hide fissé lesz, akár csak a fenyves erdőké.

Egy adag 1 korona.

Szoba illatok: Rózsa, Rezeda, Orgona, Heliotrop, Viola, Gyöngyvirág.

Papier de Armenie

pompás és csodás illatu füstölő papír egy adag 40 fillér. — illatsze-
rek nagy választékban.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszerész és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Telefon 111. szám.

A kinek

ismertetésük kija

házasványa,
novelése,
hátrévedése,
könyvvelőre,
segédre,
lapára,
gazdálkodásra,
kölcsönre,
visszafizetésre,
kölcsönre,kölcsönre,
gazdálkodásra,
szakkönyvre,
szobalányra,
házi- vagy
irodasszolgára,
pénzbeszedőre,
házasra,
stb.-re
vagy szükségre**Aki**

eladni kíván

butort,
szongort,
borot,
gyümölcsöt,
gabonát,lakatot,
műhelyt,
lakást stb.:
vagy**Aki**

bérbeadni kíván

birtokot,
házat
vadászter-
ületet,házasat,
széket,
kocnit,
lovat,**Aki**mindeneket vétel vagy bérbevitel cél-
jából keresi;**Aki**valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban értezt, ha az**"ARADI KOZLÖNY"
kis hirdetési**

rovatát használja.

Apró hirdetésekre

szolgáló levelezőlaponk kaphatók

Aradon:**Révész Nándor**

Könyvkereskedésben, Andrásy-tér, Minorita-palota

Ifj. Klein Mór

Könyvkereskedésben, Atal Péter-utca.

Kerpel Izsó

Könyvkereskedésben, Andrásy-tér.

Keppich Zsigmond

Papírkereskedésben, Andrásy-tér.

Ozv. Hammerschlag L.-né

Dohánytözsdejében, Andrásy-tér.

Kis tőzsdében

Templom-utca.

Kohn László

Wagongyárban.

Hoffmann József

Fűszerkereskedésben, Forray-utca.

Bauer Gyula

Dohánytözsdejében, Andrásy-tér.

APRÓ HIRDETÉSEK.**Egy 4 esetleg 5 szobás**lakás azonnal olcsón kiadó, Ha-
lász utca 27. 1968**Weitzer János toll.**

Nikkelozott aczélból.

Kapható: Ingusz L. és Fiaitól.
Telefon 517.**Automobil,**használt, 4 üléses legújabb gyar-
mány eladó. Czim a kiadóhivatal-
ban. 2892**Éz a legfontosabb**nem kell elköltözés esetén, vagy más
esetben feleslegessé váló butorokat po-
tom áras eladni, megveszem én azokat,
ugyszintén**uraságoktól levetett ruhákat**

a legeslegmagasabb árban.

Kivánatra házhöz is megyek.

Roth A.

butorvétel és eladás.

Árpád-tér 4. sz. (a zsidótemplommal
szemben. 1471)**Arad legnagyobb****óra és ékszerraktára.****DEUTSCH IZIDOR**

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek és eladások.Legnagyobb választék és legolcsóbb
bevásárlási forrás.**Ékszertárgyak,**tört arany és ezüstneműek kész-
pénzért a legmagasabb árban meg-
vétetnek vagy más új tárgyekra
átcsereleltetnek. 2508

— Kéretik kísérletet tenni. —

Értesítés!Van szerencsém a nagyérdemű
hölgyszóznység becses tudomására
hozni, hogy a helyben már évek
óta fennálló és előnyösen ismert
Vuk Lukréczia-féle női-szabó mű-
terembe mint társ beléptem.

Kiváló tisztelettel

Beck Karolin.**Nagyérdemű hölgyszóznység!**Bécs és Budapest legelső mű
termeiben szerzett tapasztalataink
és gyakorlatunk folytán azon kel-
lemes helyzetben van cégünk,
hogy minden e szakmába vágó
munkát elvállalhatunk és miként
eddig, úgy a jövőben is a legfoko-
zottabb igényeknek is megfelel-
hetünk.Bátorkodunk egyben a nagy
érdemű hölgyszóznység tudomására
hozni, hogy műtermünkkel kapso-
latban szabászati iskolát nyitottunk,
hol a szabást a legújabb módszer-
szerint tanítjuk.Ismételve ajánlva magunkat a
nagyrabecsült hölgyszóznység fi-
gyelmébe, maradtunk

kiváló tisztelettel

Vuk és Beck,

Tököl-tér 7. szám, II. emelet.

Munkatervünkbe felvettük a
gyermekruhakészítést, mindenkor
aleg újabb divatlapok szerint. 2494

ALAPITTATOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest. VII., Wesselényi utca 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt.

Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg. 2411

ALAPITTATOTT 1890.

Sürgös figyelmeztetés!

Üzletünkben feltalálható legfinomabb s valódi

OROSZ-TEA

kilónként 10—36 kor.-ig

mellőzhetővé teszi, hogy ezen cikket Bécs, Trieszt,
avagy Hamburgból szerezzük be; mint azt számos tea-
fogyasztó háznál eszközlik.Megrendelés előtt kérjük cégünknel próbát esz-
közölni. 1427

Teljes tisztelettel

Vojtek és Weisz.**RUM**

legfinomabb minőségekben s igen jutányos árak mellett.

Telefon 242. sz.

Kalmár * **** * József**

villanyműszerész

Kerékpár és varrógép rak-
tára 2071

ARAD, Salacz Gyula-utca 2. sz.

Raktáron tartok családi

Singer varrógépeket,
karikahajós (Ringschiff) gépeket
házi vagy ipari használatra 5 évi
írásbeli jótállással, kedvező havi
részfizetés mellett.**Varrógép javítások**

jótállás mellett eszközöltetnek.

Megyei és városi telefon 471. szám.

Uj üzlet!

Ozv. Sütő Józsefné utóda

URBÁN E.uj üveg, porcellán, lámpa
és képeret fiókraktárban**ARADON,**Szabadság-tér 20. sz. gróf Nádas-
dy-féle ház, a Forray-utca sarkánMélyen leszállított árak mel-
lett kaphatók porcellán-edények,
ebed-, tea-, kávé- és mocca-kész-
letek, mosdó eszközök, majolika
dizsmű tárgyak, lámpák asztali,
fali és függő, nagy választék
üveg edényekben mindennemű
kristály, vésett, csiszolt, szine-
zett és festett kivitelben, alpacca-
evőeszközök stb.Legcélzzerűbb karácsonyi
és ujévi ajándékoknak.

Ugyanott 2769

szagtalan kristály-petroleum

ára 20 kr. literenkint.

Kölesön-edény minden alkalomra

Uj üzlet!

Városi és megyei telefon 471. szám.

A n. é. közönség figyelmébe.Tisztelettel hozom a n. é. kö-
zönség tudomására, hogyAndrásy-tér 17. sz. alatt léte-
zett Hottinger Jánosné-féle**mosó és vasaló**

intézetet

átvettemés saját nevem alatt tovább ve-
zetni fogom.Kérem a n. é. közönséget az
elődöm iránt tanúsított pártfogá-
sát és bizalmát reám is átruházni
szíveskedjek. 2867

Tisztelettel

Czeglédi Mária.